Samling af Afgørelser

RETTENS DOM (Ottende Afdeling)

15. september 2016*

[Berigtiget ved kendelse af 28. november 2016]

»Vederlag og pensioner til Unionens tjenestemænd og øvrige ansatte — årlig tilpasning — forordning (EU) nr. 422/2014 og forordning (EU) nr. 423/2014 — uregelmæssigheder i proceduren for vedtagelse af retsakter — manglende høring af fagforeningerne«

I sag T-456/14,

Association of Independent Officials for the Defence of the European Civil Service (TAO-AFI), Bruxelles (Belgien),

Union of International and European Civil Servants – European Parliament Section (SFIE-PE), Bruxelles,

ved advokaterne M. Casado García-Hirschfeld og J. Vanden Eynde,

sagsøgere,

mod

Europa-Parlamentet ved A. Troupiotis og E. Taneva, som befuldmægtigede,

og

Rådet for Den Europæiske Union ved M. Bauer og E. Rebasti, som befuldmægtigede,

sagsøgte,

støttet af:

Europa-Kommissionen, først ved J. Currall og G. Gattinara, derefter ved M. Gattinara og F. Simonetti, som befuldmægtigede,

intervenient,

angående et søgsmål anlagt i henhold til artikel 263 TEUF om annullation af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 422/2014 og forordning (EU) nr. 423/2014 af 16. april 2014 om tilpasning med virkning fra henholdsvis den 1. juli 2011 og den 1. juli 2012 af vederlag og pensioner til tjenestemænd og øvrige ansatte i Den Europæiske Union samt af justeringskoefficienterne for disse vederlag og pensioner (EUT 2014, L 129, henholdsvis s. 5 og s. 12),

* Processprog: fransk.

har

RETTEN (Ottende Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, D. Gratsias, og dommerne M. Kancheva (refererende dommer) og C. Wetter,

justitssekretær: fuldmægtig S. Bukšek Tomac,

på grundlag af den skriftlige forhandling og efter retsmødet den 18. marts 2016,

afsagt følgende

Dom

Tvistens baggrund

1 Artikel 64 i vedtægten for tjenestemænd i Den Europæiske Union (herefter »vedtægten«), der indgår som bilag til forordning nr. 31 (EØF)/11 (Euratom) om vedtægten for tjenestemænd og om ansættelsesvilkårene for de øvrige ansatte i Det Europæiske Økonomiske Fællesskab og Det Europæiske Atomenergifællesskab (EFT 1962, 45, s. 1385), som ændret ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU, Euratom) nr. 1080/2010 af 24. november 2010 (EUT 2010, L 311, s. 1), bestemmer:

»Tjenestemandens vederlag, udtrykt i euro, skal efter fradrag af de beløb, der tilbageholdes i henhold til denne vedtægt eller gennemførelsesforordninger til denne, korrigeres med en koefficient, der er over, under eller lig med 100%, afhængig af de forskellige tjenestesteders levevilkår.

Disse koefficienter fastsættes af Rådet med kvalificeret flertal på forslag af Kommissionen i henhold til artikel 16, stk. 4 og 5 [TEU].«

2 Vedtægtens artikel 65 bestemmer:

»1. Rådet undersøger hvert år lønningsniveauet for tjenestemændene og de øvrige ansatte i Unionen. Denne undersøgelse sker i september på grundlag af en fælles rapport fra Kommissionen, baseret på et fælles indeks, der skal gengive situationen i hvert af Unionens lande pr. 1. juli, udarbejdet af Den Europæiske Unions Statistiske Kontor i overensstemmelse med de enkelte medlemsstaters statistiske kontorer.

Rådet undersøger samtidig, om en tilpasning af vederlagene er rimelig inden for rammerne af Unionens økonomiske og sociale politik. Der skal særligt tages hensyn til eventuelle forhøjelser af det offentliges lønninger samt nødvendigheden af nyansættelse.

2. I tilfælde af en væsentlig ændring i leveomkostningerne træffer Rådet inden for en frist på højst to måneder afgørelse om tilpasning af justeringskoefficienten, og eventuelt om dette skal ske med tilbagevirkende kraft.

3. Til gennemførelse af denne artikel skal Rådet med kvalificeret flertal på forslag af Kommissionen træffe sin afgørelse i henhold til artikel 16, stk. 4 og 5 [TEU].«

3 Det fremgår af vedtægtens artikel 82, stk. 2, at når Rådet i medfør af vedtægtens artikel 65, stk. 1, beslutter at tilpasse vederlagene, tilpasses pensionerne tilsvarende.

4 I henhold til vedtægtens artikel 65a er gennemførelsesbestemmelser til artikel 64 og 65 anført i bilag XI til vedtægten.

5 Dette bilag XI med overskriften »Gennemførelsesbestemmelser til vedtægtens artikel 64 og 65« omfatter flere kapitler, herunder kapitel 1, der består af artikel 1-3 med overskriften »Årlig undersøgelse af lønniveauet, jf. vedtægtens artikel 65, stk. 1«, og kapitel 4 med overskriften »Udarbejdelse og ophævelse af justeringskoefficienter (vedtægtens artikel 64)«.

6 Artikel 1 i bilag XI til vedtægten, som indgår i afdeling 1 i dette bilags kapitel 1, bestemmer, at Den Europæiske Unions Statistiske Kontor, Eurostat, med henblik på den i vedtægtens artikel 65, stk. 1, foreskrevne årlige undersøgelse hvert år inden udgangen af oktober udarbejder en rapport om udviklingen i leveomkostningerne i Bruxelles (Belgien) (internationalt indeks for Bruxelles), om udviklingen i leveomkostningerne uden for Bruxelles (købekraftspariteter og implicitte indeks) og om købekraftsudviklingen for vederlagene til tjenestemænd i centraladministrationerne i otte medlemsstater (specifikke indikatorer). Nævnte artikel 1 indeholder ligeledes præciseringer vedrørende den procedure, som Eurostat skal følge, i samarbejde med medlemsstaterne, med henblik på at beregne disse udviklinger.

7 Artikel 3 i bilag XI til vedtægten, som udgør afdeling 2 i dette bilags kapitel 1, med overskriften »Bestemmelser for den årlige tilpasning af vederlag og pensioner« har følgende ordlyd:

»1. Med virkning fra den 1. juli og i overensstemmelse med vedtægtens artikel 65, stk. 3, træffer Rådet efter forslag fra Kommissionen inden hvert års udgang afgørelse om tilpasning af vederlag og pensioner på grundlag af de i afdeling 1 i dette bilag omhandlede elementer.

2. Tilpasningens størrelse er lig med produktet af den specifikke indikator og det internationale indeks for Bruxelles. Tilpasningen fastsættes i nettotal og udtrykkes ved samme procentsats for alle.

3. Værdien af den fastsatte tilpasning indarbejdes efter den nedenfor anførte metode i den grundlønstabel, der findes i vedtægtens artikel 66 […]

[…]

5. Der anvendes ingen justeringskoefficient for Belgien og Luxembourg. Justeringskoefficienterne for:

a) vederlagene til EU-tjenestemænd med tjenestested i de øvrige medlemsstater og visse andre tjenestesteder

b) [...] EU-pensioner, der udbetales i de øvrige medlemsstater for den del, der svarer til rettigheder erhvervet før den 1. maj 2004,

fastsættes på grundlag af forholdet mellem de i artikel 1 i nærværende bilag omhandlede købekraftspariteter og de i vedtægtens artikel 63 omhandlede vekselkurser for de pågældende lande.

De bestemmelser i artikel 8 i dette bilag, der omhandler justeringskoefficienternes anvendelse med tilbagevirkende kraft på tjenestesteder med stærk inflation, finder dog anvendelse.

[…]«

8 Artikel 8 i bilag XI til vedtægten fastsætter de datoer, hvor de årlige og mellemliggende tilpasninger af justeringskoefficienterne for steder med stor stigning i leveomkostningerne får virkning.

9 Kapitel 5 i bilag XI til vedtægten har overskriften »Undtagelsesklausul«. Det består af artikel 10, der bestemmer:

»Såfremt der på grundlag af objektive oplysninger, der forelægges af Kommissionen, konstateres en alvorlig og pludselig forringelse af den økonomiske og sociale situation i Unionen, forelægger Kommissionen […] passende forslag for Europa-Parlamentet og Rådet, der træffer afgørelse i overensstemmelse med artikel 336 [TEUF].«

10 Ifølge artikel 15, stk. 1, i bilag XI til vedtægten finder bestemmelserne heri anvendelse fra den 1. juli 2004 til den 31. december 2012.

11 I december 2010 udtalte Rådet for Den Europæiske Union, at »de seneste finansielle og økonomiske kriser, der [havde] været i [Unionen], og som [havde] resulteret i betydelige finanspolitiske tilpasninger og øget jobusikkerhed i flere medlemsstater, [havde] medført en kraftig og pludselig forringelse af den økonomiske og sociale situation i [Unionen]«. Rådet anmodede Europa-Kommissionen om på grundlag af artikel 10 i bilag XI til vedtægten og i lyset af objektive oplysninger fra Kommissionen at fremlægge passende forslag i så god tid, at Europa-Parlamentet og Rådet kunne behandle og vedtage dem inden udgangen af 2011 (dom af 19.11.2013, Kommissionen mod Rådet, C-63/12, EU:C:2013:752, præmis 12).

12 Den 13. juli 2011 fremlagde Kommissionen en beretning for Rådet om undtagelsesklausulen (artikel 10 i bilag XI til vedtægten) (KOM(2011) 440 endelig). Ifølge denne beretning viste indikatorerne, at der skete en gradvis økonomisk genopretning i EU. Beretningen konkluderede, at der ikke indtrådte en alvorlig og pludselig forværring af den økonomiske og sociale situation i EU i referenceperioden fra den 1. juli 2010, datoen for ikrafttrædelsen af den sidste årlige tilpasning af vederlag, til medio maj 2011, datoen, hvor de nyeste oplysninger blev tilgængelige, og at der derfor ikke var anledning til at fremlægge forslag i henhold til artikel 10 i bilag XI til vedtægten. Undersøgelsen af beretningen af 13. juli 2011 gav anledning til efterfølgende drøftelser i Rådet, som førte til en ny anmodning fra Rådet til Kommissionen om at gennemføre nævnte artikel og forelægge et passende forslag til tilpasning af vederlagene i så god tid, at Parlamentet og Rådet kunne behandle og vedtage det inden udgangen af 2011 (dom af 19.11.2013, Kommissionen mod Rådet, C-63/12, EU:C:2013:752, præmis 13 -15).

13 Som svar på denne anmodning fremlagde Kommissionen meddelelse KOM(2011) 829 endelig af 24. november 2011 med supplerende oplysninger vedrørende beretningen af 13. juli 2011, som bl.a. var baseret på de europæiske økonomiske prognoser, som blev udsendt af Kommissionens Generaldirektorat for »Økonomi og Finansielle Anliggender« den 10. november 2011. I disse supplerende oplysninger anførte Kommissionen, at disse prognoser »vis[te], at tendensen [var blevet] forværret i 2011 i forhold til den prognose, som [var blevet] udsendt i foråret, både hvad angår de økonomiske og sociale indikatorer og den uro, som præge[de] den europæiske økonomi«. Kommissionen fandt ikke desto mindre, at Unionen ikke, henset til flere oplysninger, stod over for en ekstraordinær situation som omhandlet i artikel 10 i bilag XI til vedtægten, som retfærdiggjorde foranstaltninger, som var mere vidtgående end det tab af købekraft, som fulgte af den »normale« metode i dette bilags artikel 3. Kommissionen anførte følgelig, at den ikke ville være i stand til at anvende undtagelsesklausulen uden at tilsidesætte artikel 10 i det nævnte bilag. Samme dag fremlagde Kommissionen et forslag til Rådets forordning om tilpasning med virkning fra den 1. juli 2011 af vederlag og pensioner til tjenestemænd og øvrige ansatte ved Den Europæiske Union samt af justeringskoefficienterne for disse vederlag og pensioner (KOM(2011) 820 endelig), som var vedlagt en begrundelse (herefter »forslaget om tilpasning af vederlagene af november 2011«). Den tilpasning af vederlagene, der blev foreslået på grundlag af den »normale« metode i artikel 3 i det omhandlede bilag, var på 1,7% (dom af 19.11.2013, Kommissionen mod Rådet, C-63/12, EU:C:2013:752, præmis 16 og 17).

14 Den 13. december 2011 sendte Kommissionen til Parlamentet og Rådet et forslag til Parlamentets og Rådets forordning om ændring af vedtægten (herefter »forslaget om ændring af vedtægten af december 2011«).

15 Ved Rådets afgørelse 2011/866/EU af 19. december 2011 om Kommissionens forslag til Rådets forordning om tilpasning med virkning fra den 1. juli 2011 af vederlag og pensioner til tjenestemænd og øvrige ansatte ved Den Europæiske Union samt af justeringskoefficienterne for disse vederlag og pensioner (EUT 2011, L 341, s. 54) besluttede Rådet ikke at vedtage forslaget om tilpasning af vederlagene af november 2011.

16 Den 3. februar 2012 anlagde Kommissionen et annullationssøgsmål til prøvelse af afgørelse 2011/866 (sag C-63/12). Kommissionen fremsendte endvidere en skrivelse af 25. januar 2012 til Rådets formandskab, registreret i Rådets sekretariat den 20. februar 2012, hvori den i henhold til artikel 265 TEUF opfordrede Rådet til at vedtage forslaget om tilpasning af vederlagene af november 2011 inden to måneder at regne fra modtagelsen af denne skrivelse. Rådet »noterede sig« nævnte skrivelse.

17 Den 26. april 2012 anlagde Kommissionen et annullationssøgsmål i henhold til artikel 265 TEUF, hvorved den nedlagde påstand om, at det skulle fastslås, at Rådet ved ikke at have vedtaget forslaget om tilpasning af vederlagene af november 2011 havde tilsidesat sine forpligtelser i henhold til vedtægten (sag C-196/12).

18 Den 9. februar 2013 anlagde Rådet sag principalt med påstand om annullation af Kommissionens meddelelse af 24. november 2011, for så vidt som Kommissionen derved endeligt afviste at forelægge passende forslag for Parlamentet og Rådet på grundlag af artikel 10 i bilag XI til vedtægten, og af forslaget til tilpasning af vederlagene af november 2011, samt subsidiært påstand om, at det på grundlag af artikel 265 TEUF skulle fastslås, at der var sket tilsidesættelse af traktaterne som følge af, at Kommissionen havde undladt at forelægge passende forslag for Parlamentet og Rådet på grundlag af den nævnte artikel (sag C-66/12).

19 Den 23. oktober 2013 vedtog Parlamentet og Rådet efter afholdelsen af et trepartsmøde forslaget om ændring af vedtægten af december 2011 i form af forordning (EU, Euratom) nr. 1023/2012 om ændring af vedtægten for tjenestemænd i Den Europæiske Union og ansættelsesvilkårene for de øvrige ansatte i Den Europæiske Union (EUT 2013, L 287, s. 15). Med den nævnte forordning indførtes bl.a. i bilag XI til vedtægten en ny metode for den årlige tilpasning af vederlagene, der er omhandlet i vedtægtens artikel 65, stk. 1.

20 Det fremgik imidlertid af artikel 19 i bilag XIII til vedtægten, som ændret ved forordning nr. 1023/2013, at vedtægtens artikel 63-65, 82 og 83a, bilag XI og XII hertil og artikel 20, stk. 1, og artikel 64, 92 og 132 i ansættelsesvilkårene for de øvrige ansatte, som var i kraft inden den 1. november 2013, dvs. bestemmelserne om tilpasning af vederlag og pensioner for tjenestemænd og øvrige ansatte i Unionen, fortsat ville finde anvendelse alene med henblik på eventuelle justeringer, der måtte være nødvendige for at efterleve Domstolens domme i medfør af artikel 266 TEUF om anvendelsen af disse artikler.

21 Den 19. november 2013 frifandt Domstolen Rådet i den af Kommissionen anlagte sag C-63/12 og afviste den af Kommissionen anlagte sag C-196/12, og fastslog som følge heraf, at det var ufornødent at træffe afgørelse i den af Rådet anlagte sag C-66/12 (domme af 19.11.2013, Rådet mod Kommissionen, C-66/12, EU:C:2013:751, Kommissionen mod Rådet, C-63/12, EU:C:2013:752, og Kommissionen mod Rådet, C-196/12, EU:C:2013:753).

22 Den 29. november 2013 underrettede Kommissionen de repræsentative fagforeninger og faglige sammenslutninger (herefter »de faglige organisationer«) om, at der den 2. december 2013 ville blive afholdt et møde som led i den sociale dialog om domme af 19. november 2013, Rådet mod Kommissionen (C-66/12, EU:C:2013:751), Kommissionen mod Rådet (C-63/12, EU:C:2013:752) og Kommissionen mod Rådet (C-196/12, EU:C:2013:753).

23 Den 9. december 2013 underrettede Kommissionens næstformand, der havde ansvaret for administrationen, personalerepræsentanterne om, at han efter aftale med formanden ville foreslå kommissærkollegiet at foretage en løntilpasning på 0,9% for 2011, med virkning fra den 1. juli 2011, og på 0,9% for 2012, med virkning fra den 1. juli 2012.

24 Den 10. december 2013 underrettede Kommissionen personalerepræsentanterne om, at den på grundlag af artikel 10 i bilag XI til vedtægten samme dag til Parlamentet og Rådet havde fremsendt forslag til forordninger om tilpasning af vederlagene og pensionerne for tjenestemænd og øvrige ansatte i Unionen på 0,9% for 2011, med virkning fra den 1. juli 2011, og på 0,9% for 2012, med virkning fra den 1. juli 2012.

25 Den 17. december 2013 meddelte det centrale personaleudvalg efter et informationsmøde, der blev afholdt af Kommissionens næstformand, i en erklæring til kommissærkollegiet, at dette udvalg ikke var enigt i de forslag til forordninger, der er nævnt i præmis 24 ovenfor, idet dette udvalg fandt, at de tal, der var anvendt i disse forslag, var fuldstændig vilkårlige, at de ikke var baseret på nogen former for præcise statistiske eller objektive oplysninger, og at de ikke var støttet på et teknisk grundlag.

26 Ved skrivelser af 18. december 2013 og 26. februar 2014 meddelte sagsøgerne, Association of Independent Officials for the Defence of the European Civil Service (TAO-AFI) og Union of International and European Civil Servants – European Parliament Section (SFIE-PE), Parlamentets formand, at de ikke var enige i Kommissionens nye forslag med den begrundelse, at dette forslag ikke var baseret på en kontrollerbar beregningsmetode og var begrundet i hensigtsmæssighedsbetragtninger.

27 Ved intern e-mail af 19. december 2013 underrettede Kommissionens generaldirektør for menneskelige ressourcer, Irene Souka, Kommissionens personale om bl.a., at Kommissionen havde en retlig forpligtelse til at forelægge Parlamentet og Rådet nye forslag om tilpasning af vederlagene for 2011 og 2012, og at disse forslag indebar en tilpasning på 0,9% for 2011, med virkning fra den 1. juli 2011, og på 0,9% for 2012, med virkning fra den 1. juli 2012. Det fremgik endvidere af denne e-mail, at Parlamentets retsudvalg havde udtalt sin støtte til disse forslag den 16. december 2013, og at disse forslag ville blive videresendt til Rådet i begyndelsen af 2014.

28 Ved skrivelse af 22. januar 2014 besvarede Irene Souka en åben skrivelse af 25. november 2013 og en e-mail af 13. januar 2014, som en faglig organisation havde adresseret til Kommissionens næstformand, Maroš Šefčovič. I denne skrivelse gjorde hun bl.a. opmærksom på, at der var blevet afholdt to møder som led i den sociale dialog, før Kommissionens forslag om tilpasning af vederlagene var blevet forelagt for Parlamentet og Rådet, nemlig en udveksling af synspunkter under deltagelse af alle faglige organisationer den 2. december 2013 vedrørende de forskellige muligheder, som Kommissionen havde i lyset af dom af 19. november 2013, Kommissionen mod Rådet (C-63/12, EU:C:2013:752), og en præsentation af den tilgang, som Kommissionen agtede at anlægge i denne forbindelse, som Maroš Šefčovič havde givet for alle faglige organisationer.

29 Den 4. marts 2014 blev der afholdt trepartsforhandling mellem Parlamentet, Rådet og Kommissionen vedrørende dette forslag. Denne forhandling førte til en aftale om årlig tilpasning af vederlagene og pensionerne for Unionens tjenestemænd og øvrige ansatte for 2011 og 2012.

30 Ved e-mail af 7. marts 2014 underrettede Kommissionen sagsøgerne om, at de årlige tilpasninger i overensstemmelse med den aftale, der var indgået i forbindelse med trepartsforhandlingen den 4. marts 2014, ville være på 0% for 2011, med virkning fra den 1. juli 2011, og på 0,8% for 2012, med

virkning fra den 1. juli 2012. Kommissionen meddelte endvidere, at denne aftale var resultatet af de intensive forhandlinger med Parlamentet og Rådet, der havde fundet sted som følge af dom af 19. november 2013, Kommissionen mod Rådet (C-63/12, EU:C:2013:752), og i øvrigt var udtryk for Kommissionens ønske om at nå til en hurtig og rimelig aftale vedrørende alle spørgsmål om den årlige tilpasning af vederlagene. Kommissionen oplyste desuden, at selv om den oprindeligt havde foreslået en tilpasning på 0,9% for 2011 og på 0,9% for 2012, havde den været nødt til at tage hensyn til det mandat, som Rådet havde givet, og som bestod i en tilpasning på 0% for 2011 og på 0% for 2012, og til det skøn, som tilkom Parlamentet og Rådet i medfør af Domstolens dom.

31 Den 11. marts 2014 vedtog Parlamentet på et plenarmøde sin holdning til den kompromistekst, der var opnået enighed om på trepartsmødet den 4. marts 2014, hvoraf fremgik, at tilpasningssatsen for vederlag og pensioner blev fastsat til 0% for 2011 og til 0,8% for 2012, og at vederlag og pensioner ville blive fastfrosset for 2013 og 2014. Den 16. april 2014 godkendte Rådet Parlamentets holdning og vedtog i henhold til artikel 294, stk. 4, TEUF Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 422/2014 og forordning (EU) nr. 423/2014 om tilpasning med virkning fra henholdsvis den 1. juli 2011 og den 1. juli 2012 af vederlag og pensioner til tjenestemænd og øvrige ansatte i Den Europæiske Union samt af justeringskoefficienterne for disse vederlag og pensioner (EUT 2014, L 129, henholdsvis s. 5 og 12, herefter »de anfægtede forordninger«).

32 Betragtningerne til forordning nr. 422/2014 har følgende ordlyd:

»(1) Den Europæiske Unions Domstol […] gjorde det klart i sin dom i sag C-63/12, Kommissionen mod Rådet, at institutionerne hvert år er forpligtede til at træffe afgørelse om tilpasning af vederlagene, enten ved at foretage en »matematisk« tilpasning ifølge metoden fastsat i artikel 3 i bilag XI til vedtægten eller ved at fravige denne matematiske beregning i overensstemmelse med artikel 10 heri.

(2) Formålet med artikel 19 i bilag XIII til vedtægten, som senest ændret ved […] forordning […] nr. 1023/2013, er at sætte institutionerne i stand til at træffe de nødvendige foranstaltninger til at bilægge deres tvister om tilpasningerne for 2011 og 2012 af vederlag og pensioner i overensstemmelse med en dom fra Domstolen og under hensyntagen til personalets berettigede forventning om, at institutionerne hvert år skal træffe afgørelse om tilpasning af deres vederlag og pensioner.

(3) For at efterleve Domstolens dom i sag C-63/12 skal Kommissionen, når Rådet fastslår, at der foreligger en alvorlig og pludselig forringelse af den økonomiske og sociale situation i Unionen, forelægge et forslag efter proceduren i artikel 336 [TEUF] for at inddrage […]Parlamentet i lovgivningsprocessen. Rådet erklærede den 4. november 2011, at den finansielle og økonomiske krise i Unionen, som har resulteret i betydelige finanspolitiske tilpasninger i de fleste medlemsstater, var ensbetydende med en alvorlig og pludselig forringelse af den økonomiske og sociale situation i Unionen. Rådet anmodede derfor i overensstemmelse med artikel 241 [TEUF] Kommissionen om at gennemføre artikel 10 i bilag XI til vedtægten og at forelægge et passende forslag om tilpasning af vederlagene.

(4) Domstolen har bekræftet, at […]Parlamentet og Rådet i henhold til undtagelsesklausulen har en vid skønsmargen med hensyn til tilpasning af vederlag og pensioner. De økonomiske og sociale data for perioden fra den 1. juli 2010 til den 31. december 2011, såsom den finansielle og økonomiske krise, der ramte en række medlemsstater i efteråret 2011, og som skabte en omgående forringelse af den økonomiske og sociale situation i Unionen og resulterede i betydelige makroøkonomiske tilpasninger, den høje arbejdsløshed og det høje niveau for offentlige underskud og offentlig gæld i Unionen, gør det passende at fastsætte tilpasningen af vederlag og pensioner i Belgien og Luxembourg til 0% for 2011. Denne tilpasning indgår i den samlede tilgang til bilæggelse af tvisterne om tilpasningerne af vederlag og pensioner for 2011 og 2012, som også omfatter en tilpasning på 0,8% for 2012.

(5) Som følge heraf er tilpasningen af vederlag og pensioner til tjenestemænd og øvrige ansatte i […] Union[en] i en femårig periode (2010-2014) som følger: i 2010 resulterede anvendelsen af metoden fastsat i artikel 3 i bilag XI til vedtægten i en tilpasning på 0,1%. For 2011 og 2012 fører den samlede tilgang til bilæggelse af tvisterne om tilpasningerne af vederlag og pensioner for 2011 og 2012 til en tilpasning på henholdsvis 0% og 0,8%. Som del af det politiske kompromis vedrørende reformen af vedtægten og ansættelsesvilkårene for øvrige ansatte blev det endvidere besluttet at fastfryse vederlag og pensioner for årene 2013 og 2014.«

33 Betragtningerne til forordning nr. 423/2014 har følgende ordlyd:

»(1) Den Europæiske Unions Domstol […] gjorde det klart i sin dom i sag C-63/12, Kommissionen mod Rådet, at institutionerne hvert år er forpligtede til at træffe afgørelse om tilpasning af vederlagene, enten ved at foretage en »matematisk« tilpasning ifølge metoden fastsat i artikel 3 i bilag XI til vedtægten eller ved at fravige denne matematiske beregning i overensstemmelse med artikel 10 heri.

(2) Formålet med artikel 19 i bilag XIII til vedtægten, som senest ændret ved […] forordning […] nr. 1023/2013, er at sætte institutionerne i stand til at træffe de nødvendige foranstaltninger til at bilægge deres tvister vedrørende tilpasningerne af vederlag og pensioner for 2011 og 2012 i overensstemmelse med en dom fra Domstolen under behørig hensyntagen til personalets berettigede forventning om, at institutionerne hvert år skal træffe afgørelse om tilpasningen af dets vederlag og pensioner.

(3) For at efterleve Domstolens dom i sag C-63/12 skal Kommissionen, når Rådet fastslår, at der foreligger en alvorlig og pludselig forringelse af den økonomiske og sociale situation i Unionen, forelægge et forslag efter proceduren i artikel 336 [TEUF] for at inddrage […]Parlamentet i lovgivningsprocessen. Rådet erklærede den 25. oktober 2012, at Kommissionens vurdering, som præsenteret i dens rapport om undtagelsesklausulen, ikke afspejlede den alvorlige og pludselige forringelse af den økonomiske og sociale situation i Unionen i 2012, som de offentligt tilgængelige objektive økonomiske data antydede. Rådet anmodede således Kommissionen om i overensstemmelse med artikel 10 i bilag XI til vedtægten at forelægge et passende forslag om tilpasning af vederlagene for 2012.

(4) Domstolen har bekræftet, at […]Parlamentet og Rådet i henhold til undtagelsesklausulen har en vid skønsmargen med hensyn til tilpasning af vederlag og pensioner. De økonomiske og sociale data for perioden fra den 1. juli 2011 til den 31. december 2012, såsom eftervirkningerne af den økonomiske afmatning i efteråret 2011, der førte til økonomisk recession i Unionen og en forværret social situation, samt de vedholdende høje tal for arbejdsløsheden og det offentlige underskud og den offentlige gæld i Unionen gør det passende at fastsætte tilpasningen af vederlag og pensioner i Belgien og Luxembourg til 0,8% for 2012. Denne tilpasning indgår i den samlede tilgang til bilæggelse af tvisterne om tilpasningerne af vederlag og pensioner for 2011 og 2012, som også omfatter en tilpasning på 0% for 2011.

(5) Som følge heraf er tilpasningen af vederlag og pensioner til tjenestemænd og øvrige ansatte i […] Union[en] i en femårig periode (2010-2014) som følger: i 2010 resulterede anvendelsen af metoden fastsat i artikel 3 i bilag XI til vedtægten i en tilpasning på 0,1%. For 2011 og 2012 fører den samlede tilgang til bilæggelse af tvisterne om tilpasningerne af vederlag og pensioner for 2011 og 2012 til en tilpasning på henholdsvis 0% og 0,8%. Som del af det politiske kompromis vedrørende reformen af vedtægten og af ansættelsesvilkårene for øvrige ansatte blev det endvidere besluttet at fastfryse vederlag og pensioner for årene 2013 og 2014.«

Retsforhandlinger og parternes påstande

34 Ved stævning indleveret til Rettens Justitskontor den 16. juni 2014 har sagsøgerne anlagt nærværende sag.

35 Ved processkrift indleveret til Rettens Justitskontor den 10. september 2014 fremsatte Kommissionen begæring om tilladelse til at intervenere i sagen til støtte for Parlamentets og Rådets påstande.

36 Ved processkrift indleveret til Rettens Justitskontor den 17. september 2014 fremsatte såvel Parlamentet som Rådet i medfør af artikel 114, stk. 1, i Rettens procesreglement af 2. maj 1991 formalitetsindsigelser.

37 Den 31. oktober 2014 fremsatte sagsøgerne deres bemærkninger til Parlamentets og Rådets formalitetsindsigelser.

38 Ved kendelse af 25. februar 2015 besluttede Retten at træffe afgørelse om formalitetsindsigelserne i forbindelse med afgørelsen om sagens realitet.

39 Parlamentet og Rådet indleverede deres svarskrifter den 14. april 2015.

40 Ved kendelse af 15. april 2015 imødekom formanden for Rettens Ottende Afdeling Kommissionens begæring om intervention.

41 Kommissionen indgav sit interventionsindlæg den 29. maj 2015.

42 Den 20. juli 2015 fremsatte sagsøgerne bemærkninger til Kommissionens interventionsindlæg.

43 Den 22. januar 2016 stillede Retten parterne en række spørgsmål som led i foranstaltninger med henblik på sagens tilrettelæggelse i henhold til procesreglementets artikel 89, stk. 3, litra a) og b). Parterne efterkom denne foranstaltning med henblik på sagens tilrettelæggelse den 8. februar 2016.

44 Sagsøgerne har nedlagt følgende påstande:

— De anfægtede forordninger annulleres.

— Parlamentet og Rådet tilpligtes at betale sagens omkostninger.

45 Parlamentet og Rådet har, støttet af Kommissionen, nedlagt følgende påstande:

— Sagen afvises.

— Subsidiært frifindelse.

— Sagsøgerne tilpligtes at betale sagens omkostninger.

Retlige bemærkninger

46 Sagsøgerne har til støtte for søgsmålet fremsat et enkelt anbringende om tilsidesættelse af væsentlige formforskrifter i de anfægtede forordninger som følge af, at Parlamentet og Rådet ikke har sikret overholdelsen af deres processuelle rettigheder, der er fastsat i bestemmelserne i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2002/14/EF af 11. marts 2002 om indførelse af en generel ramme for information og høring af arbejdstagerne i Det Europæiske Fællesskab (EFT 2002, L 80, s. 29), vedtægtens artikel 9, stk. 3, 10, 10a, 10b, 10c, 24b og 55 og artikel 1 i bilag II til vedtægten, som ændret ved forordning

nr. 1023/2013, rammeaftale af 12. juli 1990 og rammeaftale af 18. december 2008, som Parlamentet, henholdsvis Rådet, har indgået med flere faglige organisationer, og som sikrer disse faglige organisationers mulighed for at udøve den ret til information og høring, der er fastsat i artikel 27 og 28 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder og i artikel 154 TEUF.

Om formaliteten

47 Parlamentet og Rådet har begge anført, at påstanden om annullation ikke kan antages til realitetsbehandling med den begrundelse, dels at de anfægtede forordninger, der er vedtaget i henhold til den almindelige lovgivningsprocedure, henhører under kategorien af almengyldige retsakter, der har lovgivningsmæssig karakter, og i hvilken forbindelse et annullationssøgsmål, der er anlagt af fysiske eller juridiske personer, i medfør artikel 263, stk. 4, TEUF kan antages til realitetsbehandling på betingelse af, at sagsøgeren er umiddelbart og individuelt berørt, hvilken betingelse ikke er opfyldt i det foreliggende tilfælde, dels at sagsøgerne heller ikke opfylder de betingelser, der fremgår af retspraksis vedrørende muligheden for at antage et annullationssøgsmål, der er anlagt af en forening, til realitetsbehandling.

48 Kommissionen har tilsluttet sig Parlamentets og Rådets argumentation.

49 Sagsøgerne har anført, at de opfylder den betingelse om at være umiddelbart og individuelt berørt, der fremgår af artikel 263, stk. 4, TEUF. De er således direkte berørt af de anfægtede forordninger, idet disse forordninger har den umiddelbare virkning, at de fratages den ret til høring og ret til forhandling, der er fastsat i artikel 27 og 28 i chartret om grundlæggende rettigheder, som de kan påberåbe sig i deres egenskab af anerkendte faglige organisationer i henhold til bestemmelserne i direktiv 2002/14, vedtægtens artikel 9, stk. 3, 10, 10a, 10b, 10c, 24b og 55 og artikel 1 i bilag II til vedtægten, som ændret ved forordning nr. 1023/2013, og bestemmelserne i den rammeaftale af 12. juli 1990, der er indgået mellem de faglige organisationer og Parlamentet, og den rammeaftale af 18. december 2008, der er indgået mellem de faglige organisationer og Kommissionen. Sagsøgerne er endvidere individuelt berørt af de anfægtede forordninger, idet de handler som repræsentanter for Unionens personale, hvilket adskiller dem fra enhver anden person. Sagsøgerne er endvidere individualiseret, idet de i rammeafgørelsen af 12. juli 1990 og rammeafgørelsen af 18. december 2008 er anerkendt som officielle repræsentanter.

50 Sagsøgerne har desuden anført, at de i henhold til retspraksis vedrørende muligheden for at antage et annullationssøgsmål, der er anlagt af en forening, til realitetsbehandling, har søgsmålskompetence. Sagsøgerne har således anført, at de i henhold til denne retspraksis i deres egenskab af anerkendte forhandlere er direkte og individuelt berørt af de anfægtede forordninger, idet disse forordninger har retlige virkninger, der indebærer væsentlige ændringer af deres retlige stilling som arbejdsmarkedspart.

51 Sagsøgerne har endvidere anfægtet Kommissionens argument om, at de ikke kan påberåbe sig de rettigheder, der fremgår af rammeaftalen af 18. december 2008, fordi de ikke opfylder de kriterier for repræsentationsevne, der er fastsat i denne rammeaftale. Sagsøgerne har for det første anført, at SFIE – Commission Section i modsætning til SFIE-PE ikke er part i den foreliggende sag, hvorfor Kommissionens argument om, at SFIE – Commission Section ikke har repræsentationsevne, ikke er relevant. Sagsøgerne har for det andet anført, at TAO-AFI ikke på nogen måde har modtaget meddelelse fra Kommissionen om, at de rettigheder, som organisationen har i medfør af den nævnte rammeaftale, eventuelt vil blive suspenderet, således som det fremgår af denne rammeaftales artikel 11, og TAO-AFI er under alle omstændigheder medlem af sammenslutningen PLUS, der selv er en repræsentativ faglig sammenslutning.

52 Det bemærkes i denne forbindelse, således som Parlamentet og Rådet med rette har anført, at de anfægtede forordninger blev vedtaget på grundlag af artikel 336 TEUF i henhold til den almindelige lovgivningsprocedure.

53 De anfægtede forordninger henhører således under kategorien af almengyldige retsakter, der har lovgivningsmæssig karakter, og i hvilken forbindelse et annullationssøgsmål, der er anlagt af fysiske eller juridiske personer, i medfør artikel 263, stk. 4, TEUF kan antages til realitetsbehandling på betingelse af, at sagsøgeren er umiddelbart og individuelt berørt (jf. i denne retning dom af 3.10.2013, Inuit Tapiriit Kanatami m.fl. mod Parlamentet og Rådet, C-583/11 P, EU:C:2013:625, præmis 56-60).

54 I modsætning til, hvad sagsøgerne har anført i stævningens punkt 10, er den omstændighed, såfremt den må anses for godtgjort, at det tilkommer dem at udøve retten til information og høring vedrørende det forslag om tilpasning af vederlag og pensioner, som Kommissionen forelagde for Parlamentet og Rådet, og som førte til vedtagelsen af de anfægtede forordninger, ikke tilstrækkelig til at godtgøre, at de ikke er direkte berørte af de nævnte forordninger.

55 Det bemærkes imidlertid, at det følger af fast retspraksis, at et annullationssøgsmål, der er anlagt af foreninger, uanset om der er tale om faglige organisationer eller sammenslutninger af faglige organisationer, kan antages til realitetsbehandling i tre tilfælde. For det første, når en retsforskrift udtrykkeligt indrømmer faglige sammenslutninger en række processuelle rettigheder, for det andet, når sammenslutningen repræsenterer interesser hos dens medlemmer, som selv har søgsmålskompetence, og, for det tredje, når sammenslutningen er individualiseret, fordi dens egne interesser som sammenslutning er berørt, navnlig fordi dens forhandlerposition er blevet berørt ved den retsakt, som påstås annulleret (jf. i denne retning kendelse af 8.9.2005, Lorte m.fl. mod Rådet, T-287/04, EU:T:2005:304, præmis 64 og den deri nævnte retspraksis, og af 3.4.2014, CFE CGC France Télécom-Orange mod Kommissionen, T-2/13, ikke trykt i Sml., EU:T:2014:226, præmis 27-31).

56 I det foreliggende tilfælde har sagsøgerne ikke hævdet, at de repræsenterer interesser hos deres medlemmer, som er tjenestemænd og ansatte i Unionen, og som selv har søgsmålskompetence, men anført, at de har søgsmålskompetence, dels fordi de anfægtede forordninger har berørt deres egne interesser, dels fordi de har bestridt, at Rådet og Parlamentet har tilsidesat deres processuelle rettigheder.

Om påvirkningen af sagsøgernes egne interesser

57 Det bemærkes, at det følger af retspraksis, at en organisation, hvis formål er at varetage en gruppe borgeres fælles interesser, ikke kan anses for umiddelbart og individuelt berørt af en retsakt, som påvirker denne gruppes interesser i almindelighed (dom af 18.3.1975, Union syndicale – Service public européen m.fl. mod Rådet, 72/74, EU:C:1975:43, præmis 17).

58 Det bemærkes endvidere, at den ene omstændighed, at disse repræsentative personaleorganisationer har deltaget i de forhandlinger, der har ført til vedtagelsen af de anfægtede forordninger, ikke er nok til at ændre karakteren af den søgsmålsret, som de kan have over for denne retsakt inden for rammerne af artikel 263 TEUF (jf. i denne retning dom af 18.3.1975, Union syndicale – Service public européen m.fl. mod Rådet, 72/74, EU:C:1975:43, præmis 19).

59 Følgelig påhviler det sagsøgerne at godtgøre, at de er blevet individualiseret i forhold til de anfægtede forordninger som følge af, at deres egne interesser som faglig organisation er blevet påvirket.

60 I det foreliggende tilfælde har sagsøgerne begrænset sig til at hævde, at de anfægtede forordninger har påvirket den forhandlingsposition, som tilkommer dem i medfør af rammeaftalen af 12. juli 1990 og rammeaftalen af 18. december 2008, for så vidt som disse rammeaftaler har retligt bindende virkninger.

61 Det må således konstateres, at sagsøgerne ikke har godtgjort, at de anfægtede forordninger har påvirket deres egne interesser som omhandlet i den retspraksis, der er nævnt i præmis 55 ovenfor.

Om eksistensen af en retsforskrift, der udtrykkeligt indrømmer fagforeninger en række processuelle rettigheder

62 Sagsøgerne har med deres eneste anbringende i det væsentlige anført, at de processuelle garantier, der er fastsat i bestemmelserne i direktiv 2002/14, vedtægtens artikel 9, stk. 3, 10, 10a, 10b, 10c, 24b og 55 og artikel 1 i bilag II til vedtægten, rammeaftalen af 18. december 2008 og rammeaftalen af 12. juli 1990, der har til formål at sikre, at de faglige organisationer kan udøve den ret til information og høring, der er fastsat i artikel 27 og 28 i chartret om grundlæggende rettigheder og i artikel 154 TEUF, ikke blev overholdt i forbindelse med vedtagelsen af de anfægtede forordninger, hvilket udgør en tilsidesættelse af væsentlige formforskrifter i disse forordninger.

63 Parlamentet og Rådet har anført, at sagsøgerne ikke er tillagt nogen processuelle garantier i forbindelse med den tilpasning af vederlagene, der førte til vedtagelsen af de anfægtede forordninger. Parlamentet har således anført, at sagsøgerne ikke direkte kan aflede processuelle rettigheder af artikel 336 TEUF eller af artikel 27 og 28 i chartret om grundlæggende rettigheder. Sagsøgerne kan endvidere ikke aflede processuelle rettigheder af de vedtægtsbestemmelser, som de har henvist til. Vedtægtens artikel 9, stk. 3, indeholder således ikke nogen henvisning til faglige organisationer, men omhandler udelukkende personaleudvalgets beføjelser.

64 Hvad angår vedtægtens artikel 10, der bestemmer, at vedtægtsudvalget høres om alle forslag til ændring af vedtægten, finder denne bestemmelse i øvrigt ikke anvendelse i det foreliggende tilfælde, fordi de anfægtede forordninger efter Parlamentets og Rådets opfattelse udgør en simpel ændring af vedtægten og ikke en »revision« heraf. Dette følger navnlig af brugen af udtrykket den »årlige undersøgelse af lønningsniveuaet« i vedtægtens artikel 64 og 65 og bilag XI til vedtægten, der fastsætter de nærmere regler til gennemførelse af disse bestemmelser. Selv om lovgiver måtte have ønsket at lade forslag til ændringer af vedtægtens grundlæggende bestemmelser være omfattet af proceduren i vedtægtens artikel 10, er dette efter Parlamentets og Rådets opfattelse således ikke tilfældet for så vidt angår de ændringer af vedtægten, der vedrører tilpasningen af vederlagene. Det samme gør sig gældende for vedtægtens artikel 10a og 10b, der også vedrører de forslag til ændringer af vedtægten, der er omhandlet i artikel 10 i den nævnte vedtægt.

65 Selv i det tilfælde, at vedtægtens artikel 10 måtte finde anvendelse, tillægger denne bestemmelse endvidere ikke de faglige organisationer nogen processuelle rettigheder, idet de omhandlede rettigheder er forbeholdt vedtægtsudvalget. Vedtægtens artikel 10b og 10c fastsætter heller ikke sådanne rettigheder. Parlamentet og Rådet har således anført, at de faglige organisationer i forbindelse med de høringer, der iværksættes vedrørende forslag til ændringer i henhold til artikel 10b, handler uden at dette indskrænker personaleudvalgets vedtægtsmæssige beføjelser. De har endvidere anført, at de aftaler, som en institution indgår med en faglig organisation, og som er omhandlet i artikel 10c, »[ikke] må […] medføre ændringer af vedtægten eller nogen budgetmæssige forpligtelser, ligesom de ikke må påvirke arbejdsgangen i den pågældende institution«. Hvis det forholdt sig anderledes, ville det efter Parlamentets og Rådets opfattelse kun være de tjenestemænd, der var ansat ved de institutioner, som havde indgået sådanne aftaler, og som havde deltaget i vedtagelsen af de anfægtede forordninger, der ville kunne påberåbe sig disse processuelle rettigheder, hvilket ville indebære en forskelsbehandling af de tjenestemænd i Unionen, der var ansat ved andre institutioner.

66 Efter Parlamentets og Rådets opfattelse har anvendelsesområdet for direktiv 2002/14, som sagsøgerne også har henvist til, ikke betydning for proceduren for tilpasning af vederlagene for Unionens tjenestemænd.

67 Kommissionen har endvidere anført, at sagsøgerne ikke kan aflede processuelle garantier af rammeaftalen af 18. december 2008, idet de ikke er repræsentative faglige organisationer i rammeaftalens forstand.

68 Det skal i denne forbindelse indledningsvis bemærkes, at artikel 154, stk. 2-4, TEUF som sagsøgerne har henvist til, begrænser sig til at fastsætte betingelserne for, at Kommissionen kan udøve sin initiativbeføjelse i forbindelse med, at Unionen anvender sin kompetence inden for det sociale og arbejdsmarkedspolitiske område, således som dette er defineret i artikel 153 TEUF. Artikel 154 TEUF bestemmer således, at Kommissionen, før den fremsætter forslag på det sociale og arbejdsmarkedspolitiske område, konsulterer arbejdsmarkedets parter om de mulige retningslinjer for en EU-indsats, og at Kommissionen, hvis den derefter finder en EU-indsats hensigtsmæssig, konsulterer arbejdsmarkedets parter om indholdet af det påtænkte forslag, idet arbejdsmarkedets parter i forbindelse med denne konsultation kan meddele Kommissionen, at de med hinanden ønsker at indgå en aftale på EU-niveau i henhold til den procedure, der er fastsat i artikel 155 TEUF. Det må således konstateres, at artikel 154 TEUF ikke fastsætter en generel ret for faglige organisationer til information og høring.

69 Det bemærkes endvidere, at det følger af retspraksis, at den omstændighed, at en person på den ene eller anden måde deltager i den proces, som fører til vedtagelsen af en retsakt udstedt af Unionen, udelukkende individualiserer denne person for så vidt angår den pågældende retsakt, når den pågældende EU-retlige bestemmelse tilsikrer vedkommende visse processuelle garantier. Medmindre andet udtrykkelig er bestemt, kræver hverken proceduren for udarbejdelse af generelle retsakter eller disse retsakter dog selv i medfør af EU-rettens almindelige grundsætninger, såsom retten til at blive hørt og til at modtage informationer, deltagelse af de berørte personer, da disses interesser anses for repræsenteret af de politiske instanser, som har til opgave at vedtage de nævnte retsakter (dom af 2.3.2010, Arcelor mod Parlamentet og Rådet, T-16/04, EU:T:2010:54, præmis 119).

70 Artikel 27 og 28 i chartret om grundlæggende rettigheder, som sagsøgerne også har henvist til, beskytter imidlertid henholdsvis arbejdstageres ret til høring og information, forhandlingsretten og retten til kollektive skridt. Det er således væsentligt at bemærke, at disse bestemmelser ifølge retspraksis kan finde anvendelse på EU-institutionernes forpligtelser i forhold til deres ansatte, som det følger af dom af 19. september 2013, fornyet prøvelse Kommissionen mod Strack (C-579/12 RX-II, EU:C:2013:570). Det fremgår imidlertid af selve ordlyden af disse bestemmelser, at udøvelsen af disse rettigheder er begrænset til de tilfælde og underlagt de betingelser, der er fastsat i EU-retten.

71 Det skal derfor undersøges, om de EU-retlige bestemmelser, som sagsøgerne ud over artikel 27 og 28 i chartret om grundlæggende rettigheder har henvist til, fastsætter processuelle rettigheder, som sagsøgerne kunne påberåbe sig på tidspunktet for vedtagelsen af de anfægtede forordninger.

72 For det første har sagsøgerne til støtte for deres argumentation henvist til direktiv 2002/14. Det bemærkes, at det følger af fast retspraksis, at direktiver er rettet til medlemsstaterne og ikke til Unionens institutioner eller organer, og bestemmelserne i det nævnte direktiv kan derfor ikke udlægges således, at de i sig selv pålægger institutionerne forpligtelser i deres forhold til de ansatte (jf. i denne retning dom af 9.9.2003, Rinke, C-25/02, EU:C:2003:435, præmis 24, og af 21.5.2008, Belfass mod Rådet, T-495/04, EU:T:2008:160, præmis 43).

73 Som det allerede er blevet fastslået, udelukker den omstændighed, at et direktiv ikke i sig selv binder institutionerne, dog ikke, at de regler eller principper, der er fastlagt i dette direktiv, kan påberåbes over for institutionerne, når de kun synes at være et specifikt udtryk for grundlæggende regler i traktaten og generelle principper, der forpligter de nævnte institutioner direkte (jf. i denne retning dom af 9.3.2003, Rinke, C-25/02, EU:C:2003:435, præmis 25-28, af 21.9.2011, Adjemian m.fl. mod Kommissionen, T-325/09 P, EU:T:2011:506, præmis 56, og af 30.4.2009, Aayhan m.fl. mod Parlamentet, F-65/07, EU:F:2009:43, præmis 113).

74 Et direktiv kan ligeledes binde en institution, når denne, inden for rammerne af sin organisatoriske autonomi og inden for vedtægtens grænser, har til hensigt at gennemføre en særlig forpligtelse, ifølge et direktiv, eller i et tilfælde, hvor en intern akt med generel rækkevidde selv udtrykkeligt henviser til foranstaltninger, der er vedtaget af unionslovgiver i henhold til traktaterne. Endelig skal

institutionerne i overensstemmelse med den loyalitetsforpligtelse, der påhviler dem, i forbindelse med deres adfærd som arbejdsgivere tage hensyn til de retlige bestemmelser, der er vedtaget på EU-niveau (dom af 30.4.2009, Aayhan m.fl. mod Parlamentet, F-65/07, EU:F:2009:43, præmis 116-119).

75 Der er i det foreliggende tilfælde ikke holdepunkter for at antage, at Parlamentet og Rådet med vedtagelsen af de anfægtede forordninger har haft til hensigt at gennemføre en særlig forpligtelse, der er fastlagt i direktiv 2002/14, eller at en intern akt med generel rækkevidde for disse institutioner udtrykkeligt henviser til bestemmelserne i dette direktiv.

76 Det forholder sig således, at indførelsen ved direktiv 2002/14 af en generel ramme for arbejdstageres ret til information og høring udgør et udtryk for de almindelige EU-retlige principper, der er fastsat i artikel 27 i chartret om grundlæggende rettigheder, som Parlamentet og Rådet skal respektere.

77 Artikel 1, stk. 1, i direktiv 2002/14 bestemmer, at »[d]ette direktiv har til formål at opstille en generel ramme med minimumskrav vedrørende retten til information og høring af arbejdstagerne i virksomheder eller forretningssteder beliggende i Fællesskabet«.

78 Det fremgår af artikel 2, litra f) og g), i direktiv 2002/14, at der ved udtrykket »information« forstås »arbejdsgiverens videregivelse af oplysninger til arbejdstagerrepræsentanterne, for at de kan sætte sig ind i sagens indhold og vurdere det«, og at der ved udtrykket »høring« forstås »udveksling af synspunkter og etablering af en dialog mellem arbejdstagerrepræsentanterne og arbejdsgiveren«. Det fremgår af samme direktivs artikel 2, litra e), at der ved udtrykket »arbejdstagerrepræsentanter« forstås »arbejdstagernes repræsentanter i henhold til national lovgivning og/eller praksis«.

79 Artikel 4 i direktiv 2002/14, der fastsætter de nærmere bestemmelser for information og høring, har følgende ordlyd:

»[…]

2. Information og høring omfatter følgende:

a) information om den seneste udvikling og den forventede udvikling i virksomhedens eller forretningsstedets aktiviteter og økonomiske situation

b) information og høring om situationen, strukturen og den forventede udvikling med hensyn til beskæftigelsen i virksomheden eller forretningsstedet samt om alle planlagte, forventede foranstaltninger, navnlig når beskæftigelsen er truet

c) information og høring om beslutninger, som kan medføre betydelige ændringer i arbejdets tilrettelæggelse og ansættelsesforholdene, herunder dem, der er omfattet af de fællesskabsbestemmelser, der er omhandlet i artikel 9, stk. 1.

3. Informationen skal gives på et passende tidspunkt, på en passende måde og med et passende indhold, således at navnlig arbejdstagerrepræsentanterne sættes i stand til at foretage en passende analyse og i givet fald forberede høringen.

4. Høringen sker:

a) på et passende tidspunkt, på en passende måde og med et passende indhold

b) på et relevant ledelses- og repræsentationsniveau, afhængigt af det behandlede emne

c) på grundlag af informationer fra arbejdsgiveren, jf. artikel 2, litra f), og den udtalelse, som arbejdstagerrepræsentanterne har ret til at fremsætte

d) således at arbejdstagerrepræsentanterne kan mødes med arbejdsgiveren og få et begrundet svar på eventuelle udtalelser

e) med henblik på at nå til en aftale om de beslutninger, som er omfattet af de arbejdsgiverbeføjelser, der er henvist til i stk. 2, litra c).«

80 Det følger af artikel 1, stk. 1, artikel 2, litra f) og g), og artikel 4 i direktiv 2002/14, dels at disse bestemmelser fastsætter minimumsforskrifter vedrørende information og høring af arbejdstagere, uden at dette medfører en indskrænkning af de bestemmelser, der er mere fordelagtige for arbejdstagere, dels at retten til information og høring udøves gennem personalerepræsentanterne i henhold til den nationale lovgivning eller praksis.

81 Det fremgår imidlertid af vedtægtens artikel 9, stk. 3, at det er personaleudvalget, der »varetager personalets interesser over for institutionen og sikrer en stadig kontakt mellem denne og personalet«. Personaleudvalget »skal bidrage til tjenestegrenenes tilfredsstillende funktion ved at give personalet mulighed for at fremsætte sine synspunkter«.

82 Det fremgår endvidere af vedtægtens artikel 10b, at selv om »[de faglige organisationer] varetager personalets interesser«, handler de »uden at dette indskrænker personaleudvalgenes vedtægtsmæssige beføjelser«.

83 Det følger heraf, at Parlamentets og Rådets pligt til at overholde de minimumsforskrifter vedrørende information og høring af arbejdstagere, der er fastsat i direktiv 2002/14, vedrører personaleudvalgene og ikke de faglige organisationer.

84 Selv om der tages hensyn til den loyalitetsforpligtelse, der påhviler Rådet og Parlamentet, når de handler som arbejdsgivere, kan sagsøgerne derfor ikke påberåbe sig, at de processuelle garantier, der er fastsat i direktiv 2002/14, skal overholdes i forhold til dem.

85 Sagsøgerne har endvidere henvist til flere vedtægtsbestemmelser, som efter deres opfattelse tillægger dem processuelle garantier.

86 Hvad angår vedtægtens artikel 10 bemærkes, at det på tidspunktet for vedtagelsen af de anfægtede forordninger fremgik af denne bestemmelse, at tjenestemændene skulle høres om alle Kommissionens forslag til ændringer af vedtægten gennem et paritetisk organ, vedtægtsudvalget, der bestod af repræsentanter for Unionens institutioner, og et lige så stort antal repræsentanter for disses personaleudvalg.

87 Det bemærkes imidlertid, at der ud over traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde i henvisningerne i de anfægtede forordninger henvises til vedtægten og navnlig til artikel 10 i bilag XI til vedtægten.

88 Det bemærkes, at det fremgår af artikel 65a i vedtægten, at bilag XI til vedtægten har til formål at fastsætte gennemførelsesbestemmelser til vedtægtens artikel 64 og 65. Disse gennemførelsesbestemmelser finder også anvendelse på vedtægtens artikel 82, stk. 2, om pensioner.

89 Artikel 10 i bilag XI til vedtægten, der er den eneste artikel i kapitel 5 med overskriften »Undtagelsesklausul«, gør det muligt under visse betingelser, der er anført i præmis 9 ovenfor, at fravige den normale beregningsmetode for den årlige tilpasning af vederlag og pensioner, der er fastsat i artikel 3 i bilag XI til vedtægten, hvis indhold er gengivet i præmis 7 ovenfor.

90 Selv om anvendelsen af artikel 10 i bilag XI til vedtægten forudsætter anvendelsen af den procedure, der er fastsat i artikel 336 TEUF, som også gælder i forbindelse med en vedtægtsændring, forholder det sig ikke desto mindre således, at denne artikel i modsætning til den sidstnævnte bestemmelse i henhold til vedtægtens artikel 65a kun udgør en gennemførelsesbestemmelse til vedtægtens artikel 64 og 65.

91 Dette bekræftes i øvrigt af kapitel 7 i bilag XI til vedtægten med overskriften »Afsluttende bestemmelser og revisionsklausul«, der fastsætter bestemmelse om en egentlig revision af gennemførelsesbestemmelserne til vedtægtens artikel 64 og 65 (jf. i denne retning dom af 24.11.2010, Kommissionen mod Rådet, C-40/10, EU:C:2010:713, præmis 74).

92 Det fremgår nemlig af artikel 15 i bilag XI til vedtægten, som senest ændret ved forordning nr. 1080/2010, at »[b]estemmelserne i [det nævnte] bilag f[andt] anvendelse fra 1. juli 2004 til 31. december 2012«.

93 Det fremgår af artikel 15 i bilag XI til vedtægten, at »[disse bestemmelser skulle] tages op til eventuel revision ved udgangen af det fjerde år, særlig i lyset af deres budgetmæssige virkninger«, og at »Kommissionen […] til det formål [skulle forelægge] Europa-Parlamentet og Rådet en rapport og i givet fald et forslag til ændring af [bilag XI til vedtægten] på grundlag af artikel 336 [TEUF]«.

94 [Som berigtiget ved kendelse af 28. november 2016]. Dette bekræftes endvidere af den omstændighed, at de anfægtede forordninger udelukkende havde til formål at tilpasse vederlagene og pensionerne for Unionens tjenestemænd og øvrige ansatte og hovedkoefficienterne for disse vederlag og pensioner for 2011, for så vidt angår forordning nr. 422/2014, og for 2012, for så vidt angår forordning nr. 423/2014, hvilket i øvrigt meget klart fremgår af disse forordningers overskrifter og respektive betragtninger hertil, hvis indhold er gengivet i præmis 32 og 33 ovenfor.

95 Det følger heraf, at vedtægtens artikel 10 ikke fandt anvendelse i forbindelse med den procedure, der førte til vedtagelsen af de anfægtede forordninger. Sagsøgerne kan derfor ikke påberåbe sig de processuelle rettigheder, der afledes af denne bestemmelse, med henblik på at godtgøre, at de har søgsmålskompetence i det foreliggende tilfælde.

96 Det bemærkes i øvrigt, at de andre vedtægtsbestemmelser, som sagsøgerne har henvist til, ikke på nogen måde omhandler processuelle garantier, som sagsøgerne kunne have påberåbt sig i forbindelse med vedtagelsen af de anfægtede forordninger.

97 Dette gør sig også gældende for vedtægtens artikel 10a, der vedrører de frister, inden for hvilke personaleudvalget, det paritetiske samarbejdsudvalg eller vedtægtsudvalget skal fremsætte de udtalelser, de er blevet anmodet om, vedtægtens artikel 9, stk. 3, der vedrører personaleudvalgets beføjelser, og artikel 1 i bilag II til vedtægten, der fastsætter betingelserne for at kunne blive valgt til personaleudvalget. Denne konstatering gælder også vedtægtens artikel 24b, der vedrører tjenestemændenes ret til at være medlemmer af en fagforening, og vedtægtens artikel 55, der vedrører tjenestemændenes arbejdstid, idet sagsøgerne har henvist til begge bestemmelser.

98 Det skal imidlertid bemærkes, at den omstændighed, at de faglige organisationer ikke kan aflede processuelle rettigheder af vedtægtens artikel 9, stk. 3, 10, 10a, 10b, 10c, 24b og 55 og artikel 1 i bilag II til vedtægten, ikke udelukker, at de kan aflede sådanne rettigheder af andre EU-retlige bestemmelser, herunder vedtægten.

99 Det bemærkes således, at vedtægtens artikel 10b og 10c henholdsvis giver mulighed for, at Kommissionen kan høre de repræsentative faglige organisationer om forslag til ændringer af vedtægten, og at hver institution kan indgå aftaler om sit personale med dens repræsentative faglige organisationer.

100 [Som berigtiget ved kendelse af 28. november 2016]. Det var imidlertid i henhold til navnlig vedtægtens artikel 10b og 10c og artikel 27 og 28 i chartret om grundlæggende rettigheder, at Parlamentet, henholdsvis Rådet, indgik rammeaftalen af 12. juli 1990 og rammeaftalen af 18. december 2008 med flere faglige organisationer.

101 Det bemærkes i denne forbindelse, at i modsætning til, hvad Parlamentet og Rådet har anført, kan den omstændighed, at sådanne aftaler »ikke [må] medføre ændringer af vedtægten eller nogen budgetmæssige forpligtelser, ligesom de ikke må påvirke arbejdsgangen i den pågældende institution«, og at de faglige organisationer, som undertegner sådanne aftaler, »i udøvelsen af deres virke i hver institution [er] underlagt Personaleudvalgets vedtægtsmæssige beføjelser«, ikke i sig selv er til hinder for, at disse aftaler anses for at have til formål at tillægge de nævnte faglige organisationer processuelle garantier.

– Om rammeaftalen af 18. december 2008

102 Hvad angår rammeaftalen af 18. december 2008, som Kommissionen indgik med flere faglige organisationer, herunder TAO-AFI (Alliance) og SFIE Bruxelles (Alliance), bemærkes, at det fremgår af den nævnte rammeaftales artikel 1, at den »har til formål at regulere forholdet mellem [Kommissionen] og [de faglige organisationer]«. Det fremgår af denne rammeaftales artikel 3, at »[Kommissionen] finder det væsentligt at understrege vigtigheden af de faglige organisationers rolle og ansvar og ønsker på den mest gennemsigtige og hensigtsmæssige måde at knytte dem til arbejdslivet ved Unionens institutioner og organer«. Det fremgår af denne sidstnævnte bestemmelse, at de faglige organisationer varetager personalets interesse, uden at dette indskrænker personaleudvalgenes vedtægtsmæssige beføjelser.

103 Der er i afsnit 3 i rammeaftalen af 18. december 2008 indført en samrådsprocedure. I den nævnte rammeaftales artikel 14, stk. 2, kan et samråd vedrøre »ændringer af vedtægten for tjenestemænd, de dertil knyttede bilag og ansættelsesvilkårene for øvrige ansatte« samt »nye regler og afgørelser eller ændringer af gældende regler og afgørelser om anvendelse af vedtægten eller ansættelsesvilkårene«.

104 Det fremgår af artikel 16 i rammeaftalen af 18. december 2008, at samrådet kan finde sted på administrativt, teknisk eller politisk niveau, og at »de parter, der har undertegnet aftalen, arbejder for at nå til en aftale på alle samrådsniveauer«.

105 Artikel 17 og 18 i rammeaftalen af 18. december 2008 fastsætter de nærmere regler for gennemførelsen af samråd på de forskellige niveauer.

106 Artikel 17 i rammeaftalen af 18. december 2008 bestemmer:

»Et administrativt eller teknisk samråd afholdes efter anmodning fra administrationen eller en repræsentativ organisation, der her undertegnet aftalen.

Et teknisk samråd kan afholdes uden videre eller i tilfælde af, at der fortsat består uenigheder efter afholdelsen af et administrativt samråd.

Anmodninger, der indgives af de repræsentative organisationer, der har undertegnet aftalen, skal udfærdiges og begrundes så præcist som muligt i et skriftligt dokument.

Administrationen har en frist på ti arbejdsdage til at imødekomme anmodningen.

Afslag på afholdelsen af samråd skal begrundes skriftligt.

Der gives inden for ti arbejdsdage efter imødekommelsen af anmodningen og efter en forudgående høring af de repræsentative organisationer, der har undertegnet aftalen, meddelelse om tidsplanen for forberedelsen af samrådet og de dermed forbundne møder.

Samrådet skal finde sted efter fremsendelsen af den relevante dokumentation inden for seks uger efter, at administrationen har besvaret anmodningen om samråd.

Såfremt en anmodning om samråd afslås, afholdes der et socialt dialogmøde på administrativt niveau efter anmodning fra en repræsentativ organisation, der har undertegnet aftalen.«

107 Artikel 18 i rammeaftalen af 18. december 2008 bestemmer:

»Samråd på politisk niveau afholdes med Kommissæren for Personale og Administration.

Efter afholdelsen af et teknisk samråd kan der indledes et politisk samråd, såfremt de deltagende parter i samrådet, der repræsenterer flertallet af de repræsentative organisationer, der har undertegnet aftalen, tilkendegiver deres uenighed.

Såfremt et flertal accepterer en aftale på teknisk niveau, kan en eller flere repræsentative organisationer, der har undertegnet aftalen, og som repræsenterer mindst 20% af centralorganisationens medlemmer, anmode om afholdelsen af et politisk samråd.

Samrådsproceduren afsluttes, når der efter afholdelsen af et teknisk samråd mellem de medlemmer, der har deltaget i samrådsinstansen fra de repræsentative organisationer, der har undertegnet aftalen, foreligger en enstemmig aftale.«

108 Det fremgår af artikel 19 i rammeaftalen af 18. december 2008, at »[i] forbindelse med samråd på alle niveauer udfærdiges et skriftligt referat, hvoraf skal fremgå, om der er opnået enighed eller ikke om samrådets genstand«.

109 Det fremgår af artikel 20 i rammeaftalen af 18. december 2008, at »[s]åfremt der på politisk niveau ikke kan opnås enighed, tager kommissæren eller de repræsentative organisationer, der har undertegnet aftalen, initiativ til at indlede en forligsprocedure«.

110 Den forligsprocedure, der er fastsat i artikel 20 i rammeaftalen af 18. december 2008, indebærer, for det første, at kommissæren tilstilles en anmodning om at indlede en forligsprocedure, der skal indeholde en liste over de punkter, som de faglige organisationer har ønsket skal være genstand for et forlig, for det andet, at der indledes en betænkningsperiode, hvorunder kommissæren udfærdiger en rapport til kommissærkollegiet, der gengiver samtlige parters holdninger, idet denne rapport som hovedregel skal udfærdiges inden for ti arbejdsdage, og, for det tredje, at der indkaldes til et forligsmøde, der involverer samrådsinstansen i en begrænset sammensætning.

111 Det fremgår endvidere af artikel 21 i rammeaftalen af 18. december 2008, at de faglige organisationer, der har undertegnet aftalen, deltager i de interinstitutionelle samråd, som Kommissionen deltager i, i overensstemmelse med de gældende regler inden for denne institution. Der kan således afholdes et forberedelsesmøde mellem administrationen og de repræsentative faglige organisationer, der har undertegnet aftalen, forud for Kommissionens deltagelse i et interinstitutionelt samråd. De resultater, der opnås i forbindelse med interinstitutionelle samråd, kan i øvrigt forelægges til godkendelse hos Kommissionen inden for de samrådsinstanser, der er fastsat i den nævnte rammeaftale, medmindre Kommissionen og et flertal af de repræsentative organisationer, der har undertegnet aftalen, er af den opfattelse, at en sådan godkendelse ikke er nødvendig.

112 Det fremgår af en læsning af de bestemmelser i rammeaftalen af 18. december 2008, der er redegjort for i præmis 102-111 ovenfor, at det ikke kan bestrides, at anvendelsesområdet for den samrådsprocedure, der er fastsat i denne aftale, omfattede vedtagelsen af de anfægtede forordninger, uanset om denne vedtagelse anses for en »ændring af vedtægten« eller for »nye regler og afgørelser eller ændringer af gældende regler og afgørelser om anvendelse af vedtægten eller ansættelsesvilkårene«.

113 Kommissionen har imidlertid anført, at sagsøgerne ikke kan påberåbe sig de processuelle garantier, der er fastsat i rammeaftalen af 18. december 2008, fordi de ikke havde status af repræsentative faglige organisationer, der havde undertegnet aftalen, i den nævnte aftales forstand på det tidspunkt, hvor Kommissionen fremsendte det forslag til forordninger, der er nævnt i præmis 24 ovenfor, til Parlamentet og Rådet.

114 Sagsøgerne har anført, at den foreliggende sag ikke er blevet anlagt af den faglige organisation SFIE – Commission Section, men af den faglige organisation SFIE-PE, hvilket indebærer, at Kommissionens argument om, at denne sidstnævnte afdeling ikke har repræsentationsevne, ikke er relevant i det foreliggende tilfælde. Sagsøgerne har videre anført, at TAO-AFI var medunderskriver af rammeaftalen af 18. december 2008, og at denne afdeling ikke har modtaget nogen meddelelse fra administrationen om, at de rettigheder, der tilkom denne afdeling i henhold til den nævnte rammeaftale, således som det foreskrives i rammeaftalens artikel 11, var blevet suspenderet. TAO-AFI optræder endvidere fortsat som adressat for de skrivelser, der sendes til de repræsentative organisationer, i egenskab af næstformand for sammenslutningen PLUS, der selv anses for at have repræsentationsevne. Sagsøgerne har videre anført, at eftersom PLUS er en sammenslutning, kunne den ikke på nogen måde handle uden samtykke fra TAO-AFI og omvendt. TAO-AFI deltager på lige vilkår med sammenslutningen PLUS hver gang, der indkaldes til sociale dialogmøder. Sammenslutningen PLUS ledes endvidere i fællesskab og på lige vilkår, idet den ene af medformændene foreslås af TAO-AFI. Sammenslutningen PLUS' formænd inviteres automatisk til alle de sociale dialogmøder, som Kommissionen afholder, og navnlig til de regelmæssige møder, der afholdes med Kommissionens næstformand.

115 Det bemærkes i denne forbindelse, at afsnit 2 i rammeaftalen af 18. december 2008, der vedrører anerkendelsen af [faglige organisationer], har følgende ordlyd:

»Artikel 6: Anerkendelse

Parterne opnår principiel enighed om officielt at anerkende de faglige organisationer for [Kommissionens] personale.

Denne anerkendelse indebærer, at parterne accepteres som parter i den sociale dialog.

Artikel 7: Kriterier for anerkendelse som faglige organisationer

Følgende anerkendes som faglige organisationer

— organisationer, der erklærer, at deres vedtægtsmæssige formål er at varetage interesser hos samtlige ansatte uden på nogen måde at gøre forskel (navnlig på grund af ansættelsesgruppe, nationalitet, arten af den ansattes forhold til institutionen, køn, race, hudfarve, etnisk eller social oprindelse, genetiske kendetegn, sprog, religion eller overbevisninger, politisk eller anden anskuelse, tilhørsforhold til et nationalt mindretal, formueforhold, fødsel, handicap, alder eller seksuel overbevisning)

— organisationer, der erklærer, at de er lovligt oprettet.

Artikel 8: Sammenslutninger af anerkendte faglige organisationer

De anerkendte faglige organisationer kan handle alene eller indgå i sammenslutninger af anerkendte faglige organisationer.

Ved sammenslutning forstås en føderal, konføderal eller anden organisationsstruktur, der er reguleret ved en formel aftale, som er meddelt [Kommissionen] i denne forbindelse, og som omfatter to eller flere anerkendte faglige organisationer, som er aktive på et eller flere tjenestesteder.

Udtrykket »organisation« anvendes i denne aftale som betegnelse for såvel en faglig organisation som en sammenslutning.

En organisation kan have tilknytning til internationale og/eller nationale fagforeninger.

Artikel 9: Organisationernes repræsentationsevne

[Kommissionen] anser anerkendte organisationer for at have repræsentationsevne, når de opfylder følgende to betingelser:

— organisationen skal repræsentere mindst 6% på centralt niveau og 5% på lokalt niveau (inden for et tjenestested) af de ansatte ved [Kommissionen], og

— har mindst 400 betalende medlemmer, der er ansat som tjenestemænd eller øvrige ansatte ved [Kommissionen], eller som er pensioneret fra [Kommissionen].

De organisationer, der opfylder de ovenfor angivne kriterier for repræsentationsevne, har ret til at undertegne denne rammeaftale som repræsentative organisationer.

Deres underskrift kan suppleres med en medunderskrift fra de forskellige dele af den repræsentative sammenslutning, der har undertegnet aftalen.

Artikel 10: Kriterier for organisationers repræsentationsevne

a) Resultatet af de i vedtægten fastsatte valg til de lokale personaleudvalg ved Kommissionen optælles på følgende måde:

Optællingen foretages på grundlag af afgivne og vægtede stemmer i henhold til den metode, der er fastsat i bilag 2. Repræsentationsforholdene kan, således som det fremgår af bilag 2, ændres efter afholdelsen af valg til alle personaleudvalgets lokaler afdelinger.

Tilpasningen kan dog efter anmodning fra en repræsentativ organisation finde sted efter afholdelsen af hvert enkelt valg til personaleudvalgets lokaler afdelinger.

b) Organisationens formand giver et uafhængigt organ, der vælges i henhold til reglerne om samråd, meddelelse om, hvor mange medlemmer organisationen har, i form af en tro- og love erklæring.

Efter at have kontrolleret erklæringen giver dette organ administrationen meddeles om, hvorvidt organisationerne er over eller under tærsklen. Kontrolhandlingerne skal omfatte følgende elementer: indgivelse af en kopi af organisationens vedtægter, indgivelse af beviser for, at medlemmerne betaler kontingent, og fremlæggelse af dokumentation for, at organisationen regelmæssigt afholder møder for sine medlemmer. Afgivelsen af en tro- og love erklæring og kontrollen af, at de repræsentative organisationer er over tærsklen, skal ske hvert tredje år.

Det uafhængige organ kan under ingen omstændigheder give administrationen eller en anden organisation meddelelse om det nøjagtige antal medlemmer af en organisation.

Artikel 11: Fortabelse og genetablering af repræsentationsevne

En repræsentativ organisation, der har undertegnet aftalen, og som ikke længere opfylder et af disse kriterier, modtager en meddelelse fra administrationen og mister efter tre måneder de rettigheder, der ifølge denne rammeaftale tilkommer repræsentative organisationer.

En repræsentativ organisation, der har undertegnet aftalen, genindsættes med øjeblikkelig virkning i sine rettigheder, såfremt det efter en kontrolhandling konstateres, at de pågældende tærskler på ny er nået.

Administrationen giver de andre repræsentative organisationer, der har undertegnet aftalen, meddelelse herom.«

116 Det bemærkes endvidere, at Confederal Alliance of Free Trade Unions i forbindelse med indgåelsen af rammeaftalen af 18. december 2008 fik tilladelse til at underskrive den nævnte rammeaftale som en repræsentativ anerkendt sammenslutning af faglige organisationer, og at de faglige organisationer, der udgjorde denne sammenslutning, herunder TAO-AFI, var medunderskriver af aftalen.

117 Det bemærkes endvidere, at TAO-AFI og en anden faglig organisation i 2004 oprettede en sammenslutning af anerkendte faglige organisationer, nemlig sammenslutningen PLUS. Som det fremgår af sagsakterne, meddelte TAO-AFI, denne anden faglige organisation og en anden sammenslutning af anerkendte faglige organisationer den 17. september 2012 Kommissionens generaldirektør for menneskelig ressourcer, Irene Souka, dels at denne anden sammenslutning af anerkendte faglige organisationer fremover var en del af sammenslutningen PLUS, dels at sidstnævnte havde forladt Confederal Alliance of Free Trade Unions og ønskede som repræsentativ organisation at få status som direkte samtalepartner inden for rammerne af den sociale dialog.

118 Irene Souka anførte i øvrigt i en skrivelse af 17. april 2013 til de repræsentative faglige organisationer, at en justitssekretær den 13. og 20. marts 2013 i henhold til artikel 10 i rammeaftalen af 18. december 2008 havde foretaget en vurdering af, om repræsentationskriteriet vedrørende antallet af medlemmer var opfyldt, og at en række faglige organisationer som følge af fremsendelsen den 8. april 2013 til Kommissionen af en erklæringsprotokol var blevet anset for repræsentative i den nævnte rammeaftales forstand, nemlig Confederal Alliance of Free Trade Unions, Union Syndicale Fédérale, sammenslutningen PLUS, Génération 2004, European Civil Service Federation og USFIU-U4U. Det fremgik endvidere af denne skrivelse, at de repræsentative organisationer var omfattet af samtlige de bestemmelser, der var fastsat i denne rammeaftale.

119 Det følger heraf, at TAO-AFI i forbindelse med den procedure, der førte til vedtagelsen af de anfægtede forordninger, ikke handlede alene inden for rammerne af den sociale dialog, men var medlem af en sammenslutning af anerkendte faglige organisationer som omhandlet i artikel 8 i rammeaftalen af 18. december 2008, der opfyldte de betingelser for at have repræsentationsevne, som er fastsat i samme rammeaftales artikel 9.

120 Den foreliggende sag er imidlertid blevet anlagt af SFIE-PE, der, som sagsøgerne selv har bemærket, ikke havde undertegnet aftalen af 18. december 2008, og af TAO-AFI og ikke af den faglige sammenslutning, som TAO-AFI er tilsluttet. Det fremgår endvidere ikke af sagsakterne, om TAO-AFI selv opfyldte de betingelser for at have repræsentationsevne, der er fastsat i artikel 9 i rammeaftalen af 18. december 2008, før, under eller efter dette tidspunkt.

121 Sagsøgernes argument om, at TAO-AFI ikke modtog meddelelse om, at organisationen havde mistet sin repræsentationsevne som omhandlet i artikel 11 i rammeaftalen af 18. december 2008, der går forud for en suspension af de rettigheder, der kan afledes af aftalen, er således ikke relevant i det foreliggende tilfælde. Den omstændighed, som sagsøgerne har henvist til, at TAO-AFI i sin egenskab af medformand for sammenslutningen PLUS fortsat er adressat for de skrivelser, som Kommissionen sender til de repræsentative organisationer, er heller ikke relevant, fordi søgsmålet, som anført i præmis 120 ovenfor, ikke er blevet anlagt af sammenslutningen PLUS, men af TAO-AFI. Det af sagsøgerne anførte argument om, at TAO-AFI ikke kan handle uden samtykke fra sammenslutningen PLUS, kan endvidere af samme grund ikke tages til følge.

122 På baggrund af de ovenstående betragtninger må det fastslås, at sagsøgerne ikke som følge af beskyttelsen af de processuelle garantier, der er fastsat i rammeaftalen af 18. december 2008, har søgsmålskompetence i det foreliggende tilfælde.

– Om rammeaftalen af 12. juli 1990

123 Hvad angår rammeaftalen af 12. juli 1990, der er indgået mellem Parlamentet og flere faglige organisationer, herunder SFIE-PE, bemærkes, at det fremgår af denne aftales artikel 1, at »Parlamentet ved undertegnelsen af denne aftale tilslutter sig den principielle officielle anerkendelse af [de faglige organisationer], der har undertegnet denne aftale, og de organisationer, der måtte tilslutte sig denne aftale på et senere tidspunkt«.

124 Artikel 2 i rammeaftalen af 12. juli 1990 har følgende ordlyd:

»[De faglige organisationer], der har undertegnet aftalen (herefter »organisationerne«), erklærer:

a) at have som vedtægtsformål at varetage interesser og rettigheder for alle ansatte ved institutionen

b) at være lovligt oprettet som juridisk person, der udøver deres aktiviteter på grundlag af vedtægter og i henhold til demokratiske principper, idet deres organisationers holdninger fastsættes og deres styrende organer vælges af alle medlemmer

c) at udøve deres aktiviteter i fuld uafhængighed.«

125 Det fremgår af artikel 3 i rammeaftalen af 12. juli 1990, at »organisationerne kan indgå i forbund og være direkte eller indirekte tilknyttet internationale fagforeninger«.

126 I afsnit II i rammeaftale af 12. juli 1990 er indført følgende samråds- og forligsprocedure:

»Artikel 4

Samråd mellem parter kan vedrøre:

a) [f]orslag til ændringer af vedtægten og den forordning, der finder anvendelse på øvrige ansatte

b) [e]nhver væsentlig ændring af de generelle ansættelses- og arbejdsvilkår for tjenestemænd og øvrige ansatte; organisationerne og personaleudvalget fastsætter i fællesskab de tilfælde, der er omfattet af dette litra)

c) [s]pørgsmål af almen interesse inden for de rammer, der er fastsat i artikel 7.

Artikel 5

Samrådsproceduren finder anvendelsen under hensyntagen til de opgaver og beføjelser, som personaleudvalget et tillagt ved vedtægten. Samrådsproceduren har til formål at fremme kvaliteten og effektiviteten af de sociale forhold.

Artikel 6

1. Samrådsproceduren giver parterne mulighed for at redegøre for deres holdninger over for hinanden og har til formål at nå til fastlæggelsen af fælles holdninger.

I samrådet repræsenteres organisationerne af et blandet fagforeningsudvalg, som selv fastsætter regler for dets sammensætning og funktion. Personaleudvalget deltager i samrådet. Organisationerne og personaleudvalget sikrer, at de ansatte i alle tilfælde kun repræsenteres af en repræsentativ delegation.

I de tilfælde, der er omhandlet i artikel 4, l[itra] a) og b), udpeges repræsentanterne for Parlamentets myndigheder af generalsekretæren.

2. Samråd om ændringer af vedtægten afholdes som et led i forberedelsen af vedtægtsudvalgets eller administrationschefkollegiets møder.

3. Samrådsproceduren indledes efter anmodning fra en af parterne; efter indgivelsen af en formel anmodning skal møderne afholdes inden for mindst to uger.

Artikel 7

1. I begyndelsen af hvert parlamentsår (september) afholdes et generelt samrådsmøde, som Parlamentets formand indkalder til.

2. Ud over Parlamentets formand deltager i dette samråd alle de organisationer, der har undertegnet denne aftale, generalsekretæren og alle de andre personer, som formanden har udpeget. Personaleudvalget deltager i ligeledes i dette møde med tre repræsentanter.

Artikel 8

Parterne fastsætter i en protokol, der vedlægges som bilag til denne aftale, den samrådsprocedure, der skal finde anvendelse i tilfælde af en arbejdsnedlæggelse.«

127 Det bemærkes i denne forbindelse, at anvendelsesområdet for den samrådsprocedure, der er fastsat i rammeaftalen af 12. juli 1990, således som det fremgår af denne rammeaftales artikel 4, omfatter »forslag til ændringer af vedtægten«, »[e]nhver væsentlig ændring af ansættelses- og arbejdsvilkårene for tjenestemænd og øvrige ansatte« og »spørgsmål af almen interesse«.

128 Hvad for det første angår »forslag til ændringer af vedtægten« bemærkes, at det fremgår af artikel 6, stk. 2, i rammeaftalen af 12. juli 1990, at samråd om ændringer af vedtægten afholdes som led i forberedelserne til vedtægtsudvalgets og administrationschefkollegiets møder. Det bemærkes imidlertid, at vedtægtsudvalget i henhold til vedtægtens artikel 10 skal høres om alle forslag til ændringer af vedtægten. Det følger heraf, at de »forslag til ændringer af vedtægten«, der er henvist til i den nævnte rammeaftales artikel 4, litra a), svarer til de forslag til ændringer af vedtægten, der er nævnt i vedtægtens artikel 10. Vedtægtens artikel 10 fandt imidlertid, således som det er konstateret i præmis 95 ovenfor, ikke anvendelse i forbindelse med den procedure, der førte til vedtagelsen af de anfægtede forordninger. Det følger heraf, at eftersom denne rammeaftales artikel 4, litra a), henviser

til den situation, hvor der foretages en ændring af vedtægten som omhandlet i vedtægtens artikel 10, kan artikel 4, litra a), ikke udgøre det retlige grundlag for anvendelsen af den samrådsprocedure, der er fastsat i den samme rammeaftale, i det foreliggende tilfælde.

129 Hvad for det andet angår artikel 4, litra c), i rammeaftalen af 12. juli 1990 bemærkes, at denne artikel omhandler »spørgsmål af almen interesse inden for de rammer, der er fastsat i artikel 7«. Det fremgår af denne sidstnævnte artikel, at Parlamentets generalsekretær har pligt til at indkalde til et generelt samrådsmøde i starten af hvert parlamentsår, dvs. i september. Det kan derfor heraf udledes, at spørgsmål af almen interesse afgøres i forbindelse med dette årlige samrådsmøde.

130 I det foreliggende tilfælde har sagsøgerne imidlertid inden for rammerne af deres eneste anbringende vedrørende realiteten anført, at det årlige samrådsmøde, der er omhandlet i artikel 7 i rammeaftalen af 12. juli 1990, ikke blev afholdt, hvilket indebar, at vedtagelsen af de anfægtede forordninger teoretisk set ikke kunne drøftes som et spørgsmål af almen interesse på det nævnte møde.

131 Det bemærkes i denne forbindelse, at Parlamentet ikke kan påberåbe sig en sådan omstændighed, såfremt den måtte anses for godtgjort, for at begrunde, hvorfor samrådsproceduren ikke blev anvendt, idet det fremgår af artikel 7 i rammeaftalen af 12. juli 1990, at det netop tilkom Parlamentet at indkalde til det årlige samrådsmøde. Det bemærkes imidlertid, at den omstændighed, at det årlige samrådsmøde ikke blev afholdt i september 2013, ikke har nogen betydning i det foreliggende tilfælde. Når der henses til, at Domstolen først traf sin afgørelse i sag C-63/14, sag C-66/12 og sag C-196/12 den 19. november 2013, og at Kommissionen først sendte sit forslag til tilpasning af vederlagene til Parlamentet den 10. december 2013, kunne vedtagelsen af de anfægtede forordninger under alle omstændigheder ikke have været gjort til genstand for drøftelse på det årlige samrådsmøde, der skulle have været afholdt i september 2013. Den nævnte rammeaftales artikel 4, litra c), kan derfor ikke begrunde, at den samrådsprocedure, der er fastsat i denne rammeaftale, skulle finde anvendelse i forbindelse med vedtagelsen af de anfægtede forordninger.

132 Hvad for det tredje angår de »væsentlige ændringer af ansættelses- og arbejdsvilkårene for tjenestemænd og øvrige ansatte« bemærkes, at det fremgår af artikel 4, litra b), i rammeaftalen af 12. juli 1990, at »[de faglige organisationer] og personaleudvalget i fællesskab fastsætter de tilfælde, der er omfattet af dette litra«.

133 Som besvarelse af en foranstaltning med henblik på sagens tilrettelæggelse, som Retten iværksatte i henhold til procesreglementets artikel 89, stk. 3, litra a) og b), har sagsøgerne og Parlamentet fremlagt en tekst med overskriften »[Parlamentets] personaleudvalg og de organisationer, der har undertegnet aftalen [af 12. juli 1990], fastsætter i henhold til [artikel 4, litra b), i den nævnte rammeaftale] følgende fordeling: kompetencefordeling mellem personaleudvalget og [de faglige organisationer], der indgår i det blandede fagforeningsudvalg« (herefter »aftalen om kompetencefordeling mellem personaleudvalget og de faglige organisationer«).

134 Det fremgår af en følgeskrivelse til aftalen om kompetencefordeling mellem personaleudvalget og de faglige organisationer, som det blandede fagforeningsudvalg sendte til Parlamentets formand, at det blandede fagforeningsudvalg havde godkendt denne aftales ordlyd i forbindelse med et møde, som blev afholdt den 17. september 1996, idet de faglige organisationer, der havde tilsluttet sig rammeaftalen af 12. juli 1990, traf beslutning med enstemmighed, og at personaleudvalget godkendte denne tekst på et møde, der blev afholdt den 30. september 1996 med 16 stemmer for, 1 stemme mod og 4 stemmeundladelser.

135 Punkt III i aftalen om kompetencefordeling mellem personaleudvalget og de faglige organisationer bestemmer:

»Med forbehold af de i vedtægten fastsatte bestemmelser og procedurer udøver [de faglige organisationer], der indgår i det blandede fagforeningsudvalg, sine beføjelser i forbindelse med udviklingen, ændringen og vurderingen af personalepolitikken, og inden for ethvert område, der berører de ansattes almindelige ansættelses- og arbejdsvilkår. Disse beføjelser omfatter navnlig følgende:

— ændringer af de almindelige ansættelsesvilkår i alle de tilfælde, hvor Rådet træffer afgørelse på forslag af Kommissionen, og vedrørende ansatte i alle institutioner (vedtægt, ansættelsesvilkår, vederlag), og gennemførelsen heraf

— væsentlige ændringer af ansættelses- og arbejdsvilkår og de [a]lmindelige gennemførelsesbestemmelser og forskrifter, der er vedtaget af institutionen eller administrationschefkollegiet

— afdækning af løsninger, hvor de høringsberettigede organer har forholdt sig passivt eller ikke har deltaget i arbejdet, eller hvor der er opstået alvorlig uenighed mellem dem

— ændringer af vilkårene for funktionen af de høringsberettigede organer eller for deres deltagelse i arbejdet (oprettelse, kompetenceændringer, ændringer i sammensætningen)

— spørgsmål af almen interesse og krav vedrørende områder, der ikke berører de høringsberettigede organer eller deres deltagelse i arbejdet.«

136 Det fremgår af punkt IV i aftalen om kompetencefordeling mellem personaleudvalget og de faglige organisationer, at denne aftale kan ændres efter anmodning fra en af parterne.

137 Parlamentet har anført, at aftalen om kompetencefordeling mellem personaleudvalget og de faglige organisationer ikke er bindende for Parlamentet, for så vidt som der derved foretages en kompetencefordeling, der går ud over den, der er nævnt i artikel 4, litra b), i rammeaftalen af 12. juli 1990. Parlamentet har som eksempel anført, at »ændringer af de almindelige ansættelsesvilkår i alle de tilfælde, hvor Rådet træffer afgørelse på forslag af Kommissionen, og vedrørende ansatte i alle institutioner (vedtægt, ansættelsesvilkår, vederlag), og gennemførelsen heraf«, normalt er omfattet af den nævnte rammeaftales artikel 4, litra a).

138 Efter Parlamentets opfattelse følger det af aftalen om kompetencefordeling mellem personaleudvalget og de faglige organisationer, at sidstnævnte kun kan deltage i en høring, der vedrører et spørgsmål om vederlagene, såfremt det emne, der vedrører vederlagene, reelt udgør en væsentlig ændring af ansættelsesvilkårene, og såfremt dette emne faktisk har været genstand for en høring, der har været afholdt i henhold til bestemmelserne i rammeaftalen af 12. juli 1990.

139 Parlamentet har endvidere anført, at såvel de faglige organisationer som personaleudvalget i de seneste år har udtalt stor kritik af rammeaftalen af 12. juli 1990 og aftalen om kompetencefordeling mellem personaleudvalget og de faglige organisationer. De faglige organisationer har således anført, at den nævnte rammeaftale burde ændres, men at kravet om enstemmighed har forhindret en sådan ændring. Parlamentet har endvidere fremlagt den afgørelse, som personaleudvalget vedtog i forbindelse med dets møder den 30. marts og den 1. april 2014, hvorved det argumenterede for at foretage en ændring af denne rammeaftale på baggrund af en undersøgelse af, om den var forenelig med vedtægten, og af aftalen om kompetencefordelingen mellem personaleudvalget og de faglige organisationer, således at denne rammeaftale ville afspejle den kompetencefordeling, der nu er fastsat i vedtægtens artikel 9, stk. 3, og 10-10c, og anmodede Parlamentets formand om at henvende sig til Parlamentets kompetente myndigheder om dette spørgsmål.

140 [Som berigtiget ved kendelse af 28. november 2016]. Det bemærkes i denne forbindelse, således som Parlamentet også har anført, at aftalen om kompetencefordeling mellem personaleudvalget og de faglige organisationer skal fortolkes i lyset af artikel 4, litra b), i rammeaftalen af 12. juli 1990, hvilket indebærer, at det ifølge denne aftale ikke er muligt at tillægge personaleudvalget og de faglige organisationer beføjelser, der går ud over selve genstanden for denne bestemmelse, som vedrører »væsentlige ændringer af de almindelige ansættelses- og arbejdsvilkår for tjenestemænd og øvrige ansatte«. Det følger heraf, at denne aftale om kompetencefordelingen ikke kan udvide anvendelsesområdet for den nævnte rammeaftales artikel 4, litra b), til at omfatte de situationer, der henhører under denne rammeaftales artikel 4, litra a) og b).

141 Punkt III, første led, i aftalen om kompetencefordeling mellem personaleudvalget og de faglige organisationer skal i lyset af denne betragtning fortolkes således, at det omfatter de tilfælde, hvor en afgørelse, som Rådet træffer på forslag af Kommissionen vedrørende vederlagene, kan medføre en væsentlig ændring af de almindelige ansættelsesvilkår.

142 Når der henses til både genstanden for de anfægtede forordninger, der omhandlede en tilpasning af vederlagene og pensionerne for Unionens tjenestemænd og øvrige ansatte og af justeringskoefficienterne for disse vederlag og pensioner for 2011 og 2012, og brugen af den undtagelsesklausul, der er fastsat i artikel 10 i bilag XI til vedtægten, som gør det muligt ikke at anvende den metode for den årlige tilpasning af vederlag, der er fastsat i samme bilags artikel 3, og som tillægger Kommissionen beføjelse til at iværksætte alle »passende foranstaltninger«, må det imidlertid konstateres, at disse forordninger kunne medføre en væsentlig ændring af de almindelige ansættelsesvilkår som omhandlet i artikel 4, litra b), i rammeaftalen af 12. juli 1990 og dermed være omfattet af den samrådsprocedure, som denne sidstnævnte aftale fastsætter.

143 I modsætning til, hvad Parlamentet har hævdet, er spørgsmålet om, hvorvidt de anfægtede forordninger i sidste ende har medført væsentlige ændringer af de almindelige ansættelses- og arbejdsvilkår for Unionens tjenestemænd og øvrige ansatte, ikke relevant for afgørelsen af, om visse processuelle bestemmelser finder anvendelse, idet disse som følge af deres art anvendes på et tidspunkt, der ligger før vedtagelsen af de nævnte forordninger.

144 Det følger heraf, at SFIE-PE inden for rammerne af den procedure, der førte til vedtagelsen af de anfægtede forordninger, kunne påberåbe sig de processuelle garantier, der er fastsat i rammeaftalen af 12. juli 1990.

145 På baggrund af de ovenstående betragtninger må det fastslås, at SFIE-PE i overensstemmelse med den retspraksis, der er nævnt i præmis 55 ovenfor, har søgsmålskompetence i henhold til artikel 263 TEUF med henblik på at opnå annullation af de anfægtede forordninger. Søgsmålet kan derimod ikke antages til realitetsbehandling, for så vidt som det er anlagt af TAO-AFI, idet sagsøgerne ikke har godtgjort, at TAO-AFI har søgsmålskompetence i det foreliggende tilfælde.

Om realiteten

146 Sagsøgerne har til støtte for deres eneste anbringende i det væsentlige anført, at de ikke blev hørt i forbindelse med den procedure, der førte til vedtagelsen af de anfægtede forordninger. Sagsøgerne har navnlig anført, at Kommissionen ikke hørte dem om forslaget til ændringer af vedtægten, før dette forslag blev forelagt for Parlamentet og Rådet, og at Parlamentet heller ikke hørte dem om det nævnte forslag i forbindelse med trepartsforhandlingerne. Sagsøgerne har i svarskriftet endvidere anført, at de anfægtede forordninger blev vedtaget i strid med den procedure for trepartssamråd, der vedrører forholdet til de ansatte, og som er fastsat i Rådets afgørelse af 23. juni 1981. Sagsøgerne har navnlig kritiseret Parlamentet for at have afslået at deltage i denne samrådsprocedure i forbindelse med vedtagelsen af de anfægtede forordninger.

147 Denne manglende høring udgør en tilsidesættelse af sagsøgernes ret til information og høring, som er fastsat i artikel 27 og 28 i chartret om grundlæggende rettigheder og i artikel 154 TEUF, således som disse rettigheder er garanteret ved bestemmelserne i direktiv 2002/14, vedtægtens artikel 9, stk. 3, artikel 10, 10a, 10b, 10c, 24b og 55, samt artikel 1 i bilag II til vedtægten, som ændret ved forordning nr. 1023/2013, og ved rammeaftalen af 12. juli 1990 og rammeaftalen af 18. december 2008, der er indgået mellem henholdsvis Parlamentet og Kommissionen og flere faglige organisationer, og Rådets afgørelse af 23. juni 1981 om indførelsen af en procedure for trepartssamråd.

148 Det bemærkes i denne forbindelse indledningsvis, at det følger af retspraksis, at eftersom SFIE-PE ikke har påberåbt sig nye retlige eller faktiske omstændigheder, der kan begrunde, at det led af det eneste anbringende, der vedrører tilsidesættelse af den i Rådets afgørelse af 23. juni 1981 fastsatte samrådsprocedure, og som blev fremsat for første gang i replikken, er blevet fremsat for sent, kan dette led ikke antages til realitetsbehandling (dom af 8.3.2007, France Télécom mod Kommissionen, T-340/04, EU:T:2007:81, præmis 164).

149 Hvad angår sagsøgernes påstand om, at vedtægtens artikel 9, stk. 3, artikel 10a, 24b og 55 samt artikel 1 i bilag II til vedtægten blev tilsidesat i forbindelse med den procedure, der førte til vedtagelsen af de anfægtede forordninger, bemærkes, at det fremgår af artikel 21, stk. 1, i statutten for Den Europæiske Unions Domstol, der i henhold til samme statuts artikel 53, stk. 1, finder anvendelse på rettergangsmåden ved Retten, og artikel 44, stk. 1, litra c), i procesreglementet af 2. maj 1991, der finder anvendelse i forbindelse med indlevering af stævningen, at stævningen skal indeholde en kort fremstilling af de fremsatte anbringender. Det skal således fremgå af stævningen, hvilke søgsmålsgrunde sagen støttes på, hvorfor en rent abstrakt opregning ikke svarer til kravene i statutten for Domstolen eller procesreglementet. Fremstillingen skal endvidere, selv om den er kortfattet, være så klar og præcis, at sagsøgte får mulighed for at tilrettelægge sit forsvar, og at Retten kan træffe afgørelse i sagen, i givet fald uden at måtte indhente yderligere oplysninger. Retssikkerheds- og retsplejehensyn kræver, for at en sag eller nærmere bestemt et anbringende kan antages til realitetsbehandling, at de væsentlige faktiske og retlige omstændigheder, som søgsmålet støttes på, på en sammenhængende og forståelig måde fremgår af selve stævningen. Da sagsøgerne ikke på nogen måde har redegjort for deres klagepunkt vedrørende tilsidesættelsen af vedtægtens artikel 9, stk. 3, artikel 10a, 24b og 55 samt artikel 1 i bilag II til den nævnte vedtægt, kan dette klagepunkt ikke antages til realitetsbehandling.

150 Hvad angår den påståede tilsidesættelse af artikel 154 TEUF, direktiv 2002/14 og statuttens artikel 10 bemærkes, at disse artikler og dette direktiv ikke fandt anvendelse inden for rammerne af den procedure, der førte til vedtagelsen af de anfægtede forordninger, hvilket indebærer, at dette klagepunkt skal forkastes som ugrundet.

151 Hvad angår den påståede tilsidesættelse af de processuelle garantier, der er fastsat i aftalen af 18. december 2008, skal det bemærkes, at selv om SFIE-PE ikke kan aflede processuelle rettigheder af denne aftale, som SFIE-PE ikke har undertegnet, udgør den manglende overholdelse af processuelle regler for vedtagelsen af en EU-retsakt, som de kompetente institutioner selv har fastsat, såsom de regler, der følger af den nævnte aftale, en tilsidesættelse af væsentlige formforskrifter som omhandlet i artikel 263, stk. 2, TEUF, som Unionens retsinstanser kan efterprøve, endog ex officio (jf. i denne retning dom af 13.12.2007, Angelidis mod Parlamentet, T-113/05, EU:T:2007:386, præmis 62, af 2.10.2009, Cypern mod Kommissionen, T-300/05 og T-316/05, ikke trykt i Sml., EU:T:2009:380, præmis 205 og 206, og af 8.7.2010, Kommissionen mod Putterie-De-Beukelaer, T-160/08 P, EU:T:2010:294, præmis 63).

152 Det må imidlertid i det foreliggende tilfælde konstateres, at det ikke fremgår af sagsakterne, at der er sket tilsidesættelse af de processuelle beføjelser, der tilkommer en faglig organisation, som har undertegnet aftalen, som omhandlet i denne aftales artikel 8.

153 Det skal derfor undersøges, om det led af det eneste anbringende, der vedrører tilsidesættelse af rammeaftalen af 12. juli 1990, er begrundet.

154 Sagsøgerne har i det væsentlige anført, at Parlamentet ikke afholdt det årlige samrådsmøde, der er fastsat i artikel 7 i rammeaftalen af 12. juli 1990, til trods for de skrivelser, der blev sendt om dette emne til Parlamentets formand. Sagsøgerne har videre anført, at den nævnte rammeaftale ikke fastsætter særlige formelle krav til fremsættelsen af en anmodning om samråd, men at artikel 7 til gengæld fastsætter bestemmelse om en formel samrådsprocedure.

155 Det er imidlertid væsentligt indledningsvis at bemærke, at sagsøgerne tilsyneladende sammenblander det årlige samrådsmøde, der i henhold til artikel 7 i rammeaftalen af 12. juli 1990 skal afholdes på initiativ af Parlamentets formand i begyndelsen af hver parlamentsperiode, og den egentlige samrådsprocedure, idet denne sidstnævnte procedure iværksættes mellem parterne i henhold til den nævnte rammeaftales artikel 6, stk. 3, på anmodning fra en af parterne.

156 For så vidt som sagsøgernes argumentation vedrører den påståede manglende afholdelse af det årlige samrådsmøde, bemærkes, således som det fremgår af præmis 131 ovenfor, at denne omstændighed, såfremt den måtte anses for godtgjort, ikke ville have haft betydning for den procedure, der førte til vedtagelsen af de anfægtede forordninger, idet dette møde under alle omstændigheder skulle have været afholdt på et tidspunkt, hvor Kommissionen endnu ikke havde fremlagt forslaget om tilpasning af vederlagene for Parlamentet.

157 For så vidt som sagsøgernes argumentation vedrører Parlamentets afslag på at indlede samrådsproceduren, bemærkes, at samrådsmøder i henhold til artikel 6, stk. 3, i rammeaftalen af 12. juli 1990 skal afholdes inden for to uger efter fremsættelsen af en formel anmodning. Det er korrekt, således som sagsøgerne har anført, at det ikke af den nævnte rammeaftale fremgår, hvad der skal forstås ved en formel anmodning om at indlede samrådsproceduren.

158 Det må imidlertid fastslås, at en sådan anmodning i det mindste skal indeholde en udtrykkelig henvisning til den samrådsprocedure, der er fastsat i rammeaftalen af 12. juli 1990, og at den skal adresseres til den relevante institution.

159 I det foreliggende tilfælde skal det imidlertid fastslås, at de dokumenter, som sagsøgerne har henvist til, ikke udgør formelle anmodninger om at indlede samrådsproceduren som omhandlet i artikel 6, stk. 3, i rammeaftalen af 12. juli 1990.

160 Hvad for det første angår de skrivelser fra det centrale personaleudvalg, der er dateret den 17. december 2013 og den 4. marts 2014, hvori dette udvalg bl.a. kritiserede, at der ikke blev afholdt et forudgående samråd vedrørende det forslag om tilpasning af vederlagene, som Kommissionen forelagde for Parlamentet og Rådet, og at de foreslåede tal var baseret på rent politisk betragtninger, som ikke var støttet på objektive statistiske oplysninger og ikke afspejlede den skønsbeføjelse, som Kommissionen rådede over, bemærkes, dels at disse anmodninger ikke var adresseret til Parlamentet, men til Kommissionen, dels at hensigten med disse anmodninger var at opfordre Kommissionen til at varetage sine ansattes interesser og til at trække sit forslag om tilpasning af vederlagene tilbage.

161 Hvad dernæst angår den åbne skrivelse af 18. december 2013 fra sagsøgerne til Parlamentets formand, hvis indhold er næsten identisk med indholdet af den skrivelse af 17. december 2013, som det centrale personaleudvalg sendte til Kommissionen, bemærkes, at denne skrivelse ikke indeholder nogen anmodning om at afholde en samrådsprocedure, idet den har til formål at opfordre Parlamentets formand til at bekræfte, at Kommissionens oprindelige forslag om tilpasning af vederlagene, dvs. 1,7% for 2011 og 2012, ikke var til forhandling.

162 Hvad endelig angår den åbne skrivelse af 26. februar 2014 til Parlamentets formand bemærkes, dels at hverken SFIE-PE eller den faglige sammenslutning, som SFIE-PE var tilsluttet på daværende tidspunkt, havde undertegnet denne skrivelse, dels at den havde til formål at opfordre Parlamentet som medlovgiver til at genoverveje sin holdning til Kommissionens forslag om tilpasning af vederlagene i lyset af de »foreliggende objektive oplysninger« og til at tage hensyn til »den givne økonomiske og

sociale situation, samt i givet fald andre faktorer, der skal tages hensyn til, såsom de faktorer, der vedrører forvaltningen af de menneskelige ressourcer og, i særdeleshed, nødvendigheden af nyansættelse«, således som Domstolen opfordrede Kommissionen til at gøre i domme af 19. november 2013, Kommissionen mod Rådet (C-63/12, EU:C:2013:752), og Kommissionen mod Rådet (C-196/12, EU:C:2013:753).

163 Det følger heraf, at sagsøgerne ikke har godtgjort, at bestemmelserne i rammeaftalen af 12. juli 1990 blev tilsidesat i forbindelse med vedtagelsen af de anfægtede forordninger.

164 På baggrund af samtlige ovenstående betragtninger skal dette søgsmåls eneste anbringende forkastes som ugrundet.

Sagens omkostninger

165 Ifølge procesreglementets artikel 134, stk. 1, pålægges det den tabende part at betale sagens omkostninger, hvis der er nedlagt påstand herom. Da sagsøgerne har tabt sagen, bør det pålægges dem at betale sagens omkostninger i overensstemmelse med Parlamentets og Rådets påstand herom.

166 Kommissionen bærer sine egne omkostninger i overensstemmelse med procesreglementets artikel 138, stk. 1.

På grundlag af disse præmisser

udtaler og bestemmer

RETTEN (Ottende Afdeling):

1) Europa-Parlamentet og Rådet for Den Europæiske Union frifindes.

2) Association of Independent Officials for the Defence of the European Civil Service (TAO-AFI) og Union of International and European Civil Servants – European Parliament Section (SFIE-PE) betaler sagens omkostninger.

3) Europa-Kommissionen bærer sine egne omkostninger.

Gratsias Kancheva Wetter

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 15. september 2016.

Underskrifter